روح سیاست و مدافعهٔ اجتماعیه

دوقتور كوستاولوبون

روح سياست

وَ

مدافعهٔ اجتماعيه

مترجمى : كوپريلى زاده محمد فؤاد

احمد احسان وشركاسى

مطبعجيلق عثمانلى شركتى

١٣٢٦

محررك آثار منتشره‌سى

روح الجماعات	كوستاولوبوندن مترجم
حيات فكريه	تتبعات فلسفيه وادبيه
روح سياست	كوستاولوبوندن مترجم

دردست نشر

علم جمعيت	علم الروح اجتماعى تتبعاتى
تحسسات صنعت	مناقشات ومقالات ادبيه
تجارب تنقيد	تنقيدات ومطالعات ادبيه
مساى ملال	اشعار

برنجی کتاب

غایه واصول

برنجی مبحث

علم الروح سیاسی

بر علمك ایلك نشانهٔ ترقیاتی، مبادیده قناعت و اکتفا ایتدیکی تشریحات بسیطه‌دن فراغتیدر . ابتدای امرده آکلاشیلماسی قولای کورونه‌ن شیلرك تشریحی، صوکرالری فوق العاده کسب مشکلات ایده‌ر .

ایشـته حیات مللك تکاملنه متعلق اولان تتبعات وتدقیقات‌ده، بو قانونك زیر حکمنده قالمشلردر. مورخلر اولا هر شیئی تفسیره قالقیشدقدن صوکرا، الیوم، کندی ذهنلرنده طوغمش اولان اوهام وخیالات اوزرنده اجرای تحقیقات ایتمکده اولدقلرینی آکلامغه باشلامشلردر.

بو کون حادثات اجتماعیه‌نك ، درجهٔ نهایه‌ده معضل وکمال دقتله درجات ومراتب مختلفه‌یه منقسم اولدوغی « Hiérarchisé » آکلاشلمش، وحادثات مذکوره‌نك

قطعیاً بساطتدن عاری بولوندوغی تسلیم ایدلمشدر. تکامل اقوام ایسه موجودات ذی حیاتك تکاملندن داها زیاده معضلدر .

علم ، حالا ، استحالات اجناسی تعیین وَاشکال متعاقبه‌لرینی بر طاقم شرائطه تابع قیلان قوانینی تحری ایدییور . تکامل اجتماعینك قانونلری ایسه پك آز معلومدر ؛ یالکز بو قوانینك برقسم قلیلی آکلاشلمغه باشلادی .

انسان کتله‌سنی جمعیت حالنه کتیره‌ن عناصر مختلفه‌نك تحلیلی، تعمیمات مبهمه وافادات ظنیه حالندن چیقمادیغی ایچین ، « مجهول = Inconnu » ك تدقیقیله مشتغل نظریه‌جیلرك اکتفا ایتدکلری درجهٔ رؤیت ، هنوز پك جزوی وَبر «هیئت مجموعه» حالنه کلمکدن اوزاق برمرتبه‌ده بولونیور. اونلر، برملتك محرك حیاتنی تعیین خصوصنده حائز تأثیر بولونان برطاقم ایجابات ضروریه‌نك تسلسل معضلی ایچنده، یالکز کندی ذهنلری اوزرنده مؤثر بولونانلری انتخاب ایده‌رك دیکرلرینی ترك ومسامحه ایلیورلر . ایشته بونك ایچین، شیمدی‌یه‌قدر، حکمدارانك احوال وافعالندن وبالخاصه محارباتندن باحث حکایه‌لر، تاریخك یکانه استفاده‌سنی تشکیله مجبور کیدی. اقوامك موجودیتنه متعلق هرشی، حتی پك آز برزمان مقدم ، مجهول قالمش، یاخود برنظر

استحقار ایله کوریله‌رك درجهٔ اهمیتی اصلا آکلاشلمامشدی.

آرتق علم هرطرفدن یوکسلوب کلن وحیات سیاسیهٔ مللك جوف مجهولیتندن ده‌رفع موجودیت ایله‌ین «نیچین؟»لره قارشی ، اسکیدن معتاد اولدوغی وجهله ویریلن مختصر جوابلرله قناعت ایله‌میور . نیچین اوقدر اقوام بردنبره بر ساحه عدمدن رفع وجود ایله‌یه‌رك کائناتی اصوات عظمتلریله دولدورمشلر؟ نیچین صوکرا عصرلرجه مجهول قالاجق درجه‌ده عمیق برنسیان ایله ئورتولمشلر؟ معبودات، مؤسسات، السنه، فن وصنایع ناصل تولد وتکامل ایده‌ر، وَصوکرا ناصل انطفاپذیر اولور؟ جمعیات بشریه‌نك شرائط موجودیتنی تعیین و تحدید ایده‌ن اونلرمیدر ، یوقسه بالعکس جمعیات بشریه‌می اونلرك شرائط موجودیتنی تعیین ایده‌ر؟ نیچین برچوق ادیان تأسسپذیر اولمق ایچین عصرلرجه مدت بکله‌دیکی حالده ، مثلا « اسلامیت » کبی دیکر برطاقمی همان برآنده میدانه کلیور؟ نیچین «نصرانیت» و «بوذیزم» کبی برطاقم ادیان انحطاطه ، انطفاپذیر اولمغه باشلادقلری حالده ، ینه عینی اسلامیت استنادکاهی اولان قوهٔ سیاسیه‌نك محوندن صوکراده یاشایوب حتی دائما توسع وتعالی ایدییور؟

ایشته بو « نیچین » لره ، وداها بوکا مماثل برطاقم اسئله‌یه ویریله‌جك جوابلر مفقود دکل . بزمطلقا جوابه

محتاج اولان بر چوجوغه بکزییورز . بر علمك دورهٔ شبابنده قناعت و اکتفایه مقتدر اولابیله جکی ایضاحات وتشریحات ، عینی علمك دورهٔ کمالی اثناسنده آرتق شایان قبول کوروله مز .

معبوداتك تاریخی سوق واداره ایتدکلری زمان آرتق کچمش؛ شبهه لی آدیملرمزه رهبرلك ایله خطیئاتمزی تصحیح ایدەن خیرخواه « فاطره = Providence » بر داها عودت ایتمه مك اوزره نابدید اولمشدر . آرتق کندی کندینه ترك ایدلمش اولان انسان ، کندیسنی تضییق و احاطه ایدەن قوای مجهوله نك مشوشیت وَ مجهولیت مخوفه سی ایچنده یالکز باشنه یولنی بولمغه مجبوردر. هنوز اوقوای مجهوله انسان اوزرنده حکمران اولویور ؛ فقط انسانده هر کون اوقوای مجهوله یی تحت حکمنه آلمغی اوکرەنیور . ایشته « ترقی » کلمه سنك افاده ایتدیکی شی، انسانك طبیعت اوزرنده لاینقطع چوغالمقده، هر کون داها زیاده رونما اولمقده اولان بونفوذو حاکمیتیدر.

فقط طبیعتی ضبط واداره ایتمك کفایت ایتمز . انسان ، جمعیت حالنده یاشادیغی ایچین کندی کندیسنی ضبط واداره ایتمکه ، قوانین عمومیه ومشترکه نك زیر حکم ونفوذینه کیرمکه مجبوردر. بوقوانینی نشر واعلان

ایده رك هر کسی بوکا رعایته مجبور طوتمق وظیفه سی ، ملتلرك رأس کارنده بولنان رؤسایه ترتب ایده ر .

اقوامی مفید برصورتده لایقیله اداره ایتمکه مساعد وسائطی یعنی روح سیاستی ، علم الروح سیاسی یی بیلمك ، دائما مشکل الحل برمسئله تشکیل ایتمشدر . ترقیات علمیه وَصناعیه نك تولید کرده سی اولان برطاقم ایجابات وَضروریات جدیدهٔ اقتصادیه نك اقوام اوزرینه بوتون ثقلتیله یوکلندیکی بوکونلرده ایسه ، روح سیاستی بیلمك اسکیسندن داها زیاده مشکل برمسئله در .

« علم الروح سیاسی = pyschologie politique » هنوز، یوقاریده اشعار ایلدیکم علوم اجتماعیه نك عدم قطعیتنه اشتراك ایدییور . فقط هرنه اولورسه اولسون اوندن حال حاضرلیه ده استفاده ایتمك لازم وَضروریدر. چونکه وقایع بزی بوکا مجبور ایتمکله برابر بردقیقه بیله تراخی وَمسامحه یه متمایل کورونمیور . وقایع وحادثاتك ایجاب ایتدیکی مقررات ، اکثریتله پك شایان دقت براهمیته مالك بولونیور ؛ چونکه برخطانك نتایجی انسال متعدده اوزرینه بوتون ثقلتیله یوکله نه بیلیر . عصر سابق ، بوکا برچوق مثاللر احضار ایتدی .

بر حکومت بشریه نك اك مهم قاعده لری « افعال وحرکات = Action » ه متعلق اولانلردر . نه وقت،

ناصل ، هانکی حدودلر دائره‌سنده حرکت ایتملی ؟ ایشته بوکا ویریله‌جك جوابلر کاملاً صنعت سیاستی تشکیل ایدەر.

شیمدی‌یه قدر ارتکاب ایدلمش اولان خطیئات سیاسیه‌نك تحلیل مدققانه‌سی کوستریرکه بوخطیئاتك اسبابی ، همان عمومیتله ، پسیقولوژی یا کلشلقلریدر .

فنون وعلوم برطاقم قواعدك تحت حکمنده‌درلرکه اوقاعده‌لری ، دوچار مجازات اولمادن چیکنه‌مك هیچ بروجهله ممکن دکلدر. ایشته بونك کبی ، انسانلری اداره ایتمك ایچین‌ده برطاقم قواعد معینه واردرکه بونلری کشف ایتمك ، شبهه‌سز ، فوق‌العاده مشکلدر . زیرا شیمدی‌یه قدر بوقواعدك هنوز پك جزئی ، پك اهمیتسز برقسمی واضحاً بردستور حالنه کتیریله بیلمشدر .

علم‌الروح سیاسی‌یه‌دائر یازلمش اولان یکانه اثر مشهور، بوندن درت عصر مقدم مشهور بر فلورانسه‌لی طرفدن نشر اولونمشدرکه ایشته بو اثر محررینك نامنی تأبید ایتمشدر .

بو بیوك فلورانسه‌لینك خواب ابدیسنی حفظ وحمایه ایدەن لحد مزین ، فلورانسه‌ده‌کی « سانتاقروس » معبد مشهورینك یوکسك قبه‌لری آلتنه وضع اولونمشدر . ایتالیانك بومشهر عظمت ومظفریاتی ، وطنلرینك اعلای

شان وشوکتنه حصر وجود ایتمش اولان « میکل آنژ » ، «غالیله» ، «دانت» کبی برچوق بیوك آدملرك خاطره‌سنه متحف سائر برطاقم آبدات محتشمه‌یی‌ده محتویدر. مفکره‌لر اوزرنده اجرای ارادات مطلقه ایله‌مش اولان بو نیم معبودلرك فضائل ومزیاتی، اوراده آلتون حرفلرله نقش وحك ایدیلمشدر.

اطلال معروفه‌یی محتوی اولان بو غاله‌ریده یالکز برلحد واردرکه اوزرینه اوزون اوزادی‌یه برطاقم تعریفات ومدایح حکی بی سود کوروله‌رك یالکز شوقدرجق بر اشارتله اکتفا ایدیلمشدر : « ما کیاوه‌ل ، ١٥٢٧ — هیچ برمدح بویله بر اسمك کعبنده اولماز . »

محررینه بوقدر شانلی وبوقدر مختصر برکتابه تأمین ایله‌ین اثر بوقایده تلمیحاً اشعار ایله‌دیکم «پرنس =Prince» نامنده‌کی کوچوك بر کتابدر . بو محرر ذی اشتهار ، کتابنده ، زماننك آدملرینی اداره ایتمك صنعتنه دائر بر طاقم قواعد معینه درمیان ایدییوردی .

فقط یالکز کندی زماننك ، باشقا برزمانك دکل . وَایشته ما کیاوه‌ل بو شرط اساسی‌یی فراموش ایتمش اولدوغی ایچین، اولا بودرجه مظهر تقدیر اولان کتابی ، صوکرالری قیمت واعتبارینی تمامیله غائب ایتدی. چونکه افکار وعاداتك تکاملی سببیله، بوکتاب ازمنهٔ جدیده‌نك

ایجابات ضروریه‌سنی افاده‌یه قدرتیاب اولامادی .

بو بویوك علم‌الروح عالمی ، معنای حقایقه لایقیله واقف اولدوغی جهتله «الكاپی» یی دكل، یالكز «ممكن» ی آرییوردی. ماكیاوه‌لك دهاسنه لایقیله نفوذ ایده‌بیلمك ایچین، بلند وشعشعه‌دار فقط فساد اخلاقك، فسق وفجورك مرتبهٔ كماله رسیده اولدوغی، باشقاسنك حیاتی اصلا نظر اعتباره آلمادیغی ، بر قاردینالك یاخود ساده‌جه بر احبابك ضیافتنه كیدیلیركن ، زهرلنمه‌مك ایچین شرابنی یاننده طاشیمق پك طبیعی كورولدیكی بودوره‌یه ارجاع نظر ایتمك لازمدر. بویله بر زمانك، بویله بر دورك سیاستنی ایچنده بولوندوغمز دورك افكاریله محاكمه‌یه قالقیشمق ، اهل صلیب سفرلرینی، محاربات دینیه‌یی، سه‌ن بارته‌لمی‌یی، ادراكات حاضره‌مزك شعلهٔ معاونتیله ایضاح وتفسیره چالیشمق قدر غیر منطقیدر .

ماكیاوه‌ل عادی بر نظریه‌جی دكلدی . ایفا ایتدیكی وظائف حسبیله زماننك سیاست فعاله‌سنه لایقیله قاریشمش، وتمامیله سه‌ندیقالیست بر طرز اداره آلتنده ایتالیا جمهوریتلرینی قاریشدیران ، محو وخراب ایده‌ن خونین اختلافاتدن دولایی قلباً مضطرب ومتأذی اولمشدر . ماكیاوه‌ل «١٥٠٢»ده فلورانسه‌ده حقیقی بر دیقتاتورلگك یعنی بوتون معناسیله بر ادارهٔ مطلقه‌نك تولدینی كورمشدی.

بو صوڭ طرز حكومت ، اوكا « حكومت عوام = Gouvernement populaire »ك دائما تولید ایتدیكی آنارشینك بر صفحهٔ ضروریه‌سی كبی كورونیوردی. ماكیاوه‌ل بوظننده هیچ بر وجهله آلدانمیوردی؛ چونكه بوتون ایتالیان جمهوریتلری ، طبقی اسكی آتنه وروما جمهوریتلری كبی عین صورتله فنا پذیر اولدیلر .

ماكیاوه‌لك انسانلری سوق واداره صنعتنه عائد اولارق سرد ایتدیكی قواعدك قسم اعظمی مدت مدیده‌دنبری غیر قابل استفاده‌در؛ فقط شونی‌ده دوشونمه‌لی‌كه بو بویوك آدمك بقایای غباری اوزرندن تمام درت عصر مرور ایتدیكی حالده اونك اثرینی تكرار یاپمغه تشبث ایده‌ن هیچ كیمسه كلمه‌مشدر .

مع مافیه علم‌الروح سیاسی یاخود علم اداره او درجه لازم وضروری بر علمدركه رجال حكومت اوندن فراغته اصلا قدرتیاب اولامازلر. فقط بوتون بوعدم فراغتلریله برابر ، بوخصوصده قوانین مرتبه ومنتظمه‌نك فقدانی حسبیله ، الجاآت زمان وبعضی قواعد قدیمهٔ مختصره‌دن باشقا هیچ بر رهبرلری یوقدر ؛ یگانه رهبرلرینی بونلر تشكیل ایده‌ر .

بوكبی رهبرلر اكثریتله، نتیجه‌سی بهالی‌یه مال اولان خطیئاته سببیت ویریرلر. فرانسزلرك پسیقولوژیلرینی پك

ایی بیلن ناپولئون ، روسلرك واسپانیوللرك حالات روحیه‌لرینی اصلا آکلامادی . وایشته بو خصوصده‌کی جهلی اونی اویله محاربه‌لره القا ایتدیکه او محاربه‌لرده بوتون‌دهای مظفرانه‌سی، هیچ برقوتك غلبه‌ایده‌میه‌جکی برحس وطنپروری‌یه قارشی مغلوب اولدی . ناپولئونك غایت فنا برطاقم نصایح ومعلومات ایله پرورده اولان وارث عنوانی‌ده «قریم» ده، «مکسیقا» ده، «ایتالیا»ده ... او درجه مدهش پسیقولوژی خطالری ارتکاب ایلدی‌که بوتون بونلر بزه براستیلای جدیده مال اولدی .

انسانلره‌قارشی معامله‌ده حائز رسوخ وممارسه‌اولان بویوك آدملر، هیچ‌شبهه‌سز بویوك‌علم‌الروح متخصصلریدر. بیسمارقك ، اشخاص واقوامك قابلیات دماغیه‌لری حقنده‌کی وقوف شدید وحقیقیسی اولماسه‌یدی، شبهه‌سز جرمان اردولرینك تفوق آلمانیا وحدتنی تأسیسه کفایت ایتمیه‌جکدی .

علم‌الروح سیاسی برطاقم مواد مختلفهٔ ابتدائیه ایله تأسیس‌پذیر اولورکه اونلرك باشلیجه‌لری علم‌الروح فردی ، علم‌الروح جماعات ، ونهایت علم‌الروح عروقدر . تدریساتمزك رأس کارنده بولونان معلملر ، شبهه‌سز بونلری پك زائد وفائده‌سز کوریبورلر ؛ چونکه تنظیم ایتدکلری پروغرا-

ملرك هیچ برنده بویله براسمه تصادف اولونمیور . علوم سیاسیه مکتبنده حتی بونلرك موجودیتدن بیله حبردار بولونولمیور . داها سیاستك حقیقی اساسلرینی تشکیل ایده‌ن شیلردن بحث اولوندیغنی بیله ایشیتمه‌دن « علوم سیاسیه‌دن مأذون » عنوانی آلمق شایان استغراب دکلمیدر ؟

پسیقولوژی حقنده‌کی کتلهٔ وقوفلری یالکز بعضی معلومات عنعنویه‌دن مترکب بولونان علی‌العاده رجال حکومت ، کوره‌نك واسطه‌سیله حلی غیر قابل مسائل جدیده قارشیسنده تماماً یوللرینی شاشیرییور ، وناصل بر استقامت تعیین ایده‌جکلرینی قرارلشدیره‌میورلر . فرقه‌لرك الجا آت وتحریکات متبدله‌لری رجال حکومته رهبر اولمغه باشلایه‌لی ، ارتکاب ایدیلن خطیئات نا قابل تعداد برمرتبه‌یه رسیده اولمشدر .

حدودی یالکز شو صوك سنه‌لره منحصر قالاجق بردفتر خطیئات بیله غایت بویوك برکتله تشکیل ایده‌ر . کلیسا ایله حکومتی تماماً تفریق ایده‌رك ، رهبانه ، قاتولیك حسیله‌اك زیاده متحسس برقرالمزك بیله خوش کوره‌میه‌جکی درجه‌ده واسع برسربستی ویرمك ، مهلك بر پسیقولوژی خطاسی دکلمیدر ؟ آلمانیانك بوتون ترقیات علمیه، صناعیه واقتصادیه‌سنی ساحهٔ حقیقته ایصال ایده‌ن پره‌نسیپلردن تماماً آیری اولان تعلیم و تربیه پره‌نسیپلرمز، اك اساسی

پسیقولوژی یاكلشلقلرندن عد اولونامازمی؟ اسكیدن «آپاش» دینیلن زمرهٔ اسافله مخصوص طابورلر موجود وَبناءً علیه اونلر بویله‌جه یالكز هم صنفلریله تماس‌ده بولونا بیله‌جكلری وَبوندن برتهلكه‌غیر ملحوظ بولوندوغی حالده ، بوكون او اسكی اصولی لغو ایله آپاشلری اردویه ادخال ایتمك پسیقولوژی خطالری صیراسنده صاییلامازمی ؟ ایلك بوسته‌جیلر غره‌ونده حكومتك اونلرله اویوشمغه راضی اولماسی آغیر وَمهلك برپسیقولوژی خطاسی دكلمیدر؟ انسانیتپرورانه اولدوغی ادعا ایدیلن بر چوق قانونلرمز پسیقولوژی خطالرندن باشقا برشیمیدر ؟ اوامر وَتبلیغات رسمیه ایله جمعیاتی یكی باشدن تشكیل ایتمك امید خامی ، برقومك ماضیسنك تأثیراتندن قورتولابیله‌جكی ظن محالی ، بودائمی پسیقولوژی خطالرندن معدود اولامازمی ؟

برقومك افعالنی تعیین وتحدید ایدن قوتلر ، شبهه‌سزدر كه معضل ومختلطدر : قوای طبیعیه ، قوای اقتصادیه ، قوای تاریخیه ، قوای سیاسیه ... كبی . بوتون بونلر نهایت افكارمزه وَبناءً علیه افعال وحركاتمزه برطرز توجه ، براستقامت تعیین ایده‌رلر . بودرجه مختلف اولان بوقوتلر ، نهایت قوای روحیه‌یه تحول ایلرلركه ایشته بویله‌جه قوای سائره بوصوك ذكر ایتدیكمز قوتلره ـ قوای روحیه‌یه ـ رجوع ایتمش اولورلر .

اقوام آراسنده متحدث منازعات واختلافات ، بعضاً صرف طوپ ضربه‌لریله حل اولونابیله‌جك درجه‌ده جدی وَمهمدر . بوخصوصده مراجعت اولوناجق ، اوزرینه استناد ایدیله‌جك یگانه حق ، « حق قوینك ! » قانونیدر. پروسیا ـ آوستریا ، ترانسوال ـ انكلتره ، ژاپونیا ـ روسیه اختلافلرنده هپ بویله اولدی . فقط بونلرك یاننده درجهٔ ثانیه‌ده حائز اهمیت كوروله‌ن مسائل موضوع بحث اولونجه ، ماهرانه برصورتده اجرا ایدیلمش پسیقولوژیك نفوذ وتأثیرات ، بعضاً براهین عسكریه یرینه كچه‌بیلیور . یالكز ، نفوذ وقدرت اعتباریله فوق‌العاده حائز رجحان بردشمن اونلری مهمل وحقارت آمیز برنظرله كوره‌بیلیر . اویله بردشمن ، ناپولئونك ، بیسمارقك یاپدیغی كبی طوبراغه قیلنجیله اوراجق ، وَقارشیسنده‌كی ، دائما طنین انداز اولاجق برساعت انتقامه انتظاراً مجبور سكوت اولاجقدر .

بوكون كیمسه بومختصر اصوللری استعماله قدرتیاب اولابیله‌جك مرتبه‌ده قوتلی بولونمیور . اتفاقلرك تشوش وَتسلسل حاضری ، هیچ برحكمدارك حاكم یگانهٔ عالم كبی بسط كلام ایتمه‌سنه مساعده ایتمیور . فاس مسئلهٔ اخیره‌سی ، اقوامه ، كندیلرینی مدافعه ایچین برلشمه‌دكلری تقدیرده باشلرینه كله‌جك شیلری اوكرندی .

حیات یومینك وقایع وحادثاتی طرفندن سببیت ویریلن، میدانه چیقاریلان اختلافات ومناقشات، بوکون، همان همان یکدیکرینه مساوی قوتلر آراسنده وقوعه کلیور. بناءً علیه علم الروح بوخصوصده بویوك بررول درعهده ایتمکده وَدیپلوماتلرك افعال وحرکاتی جداً شایان اهمیت بردرجه‌یه کله‌بیلمکده‌در.

مع مافیه شوراسی محققدرکه بو افعال وحرکات، اسکی زمانلرده‌کنه هیچ بروجهله مقیس اولاماز. دیپلوماتلر مظلم وَمجهول نوطه‌لرینی کمال بطائتله تعاطی ایتدکلری اثناده، تلغراف، تلفون، جرائد ورسائل کبی وسائط وقوفه مالك اولان اهالی‌ده اك اوفاق وقایع سیاسیه‌یی کمال مراق واحتراص ایله مناقشه ایلیور. مقدما قارانلقده اجرای مذاکراته آلیشمش اولان دیپلوماتلرك آرتق بوکون کمال وضوح وسربستیله اجرای مناقشات ومذاکرات ایتملری وَافکار عمومیه‌یه تقدم ایده‌جکلری یرده اونی تعقیب ایلمه‌لری لازمدر.

مع مافیه بونلرك، شیمدی‌یه قدر حقسز یره برنظر حقارت ولاقیدیله کوروله‌ن وظیفه‌لری بعضی فوائدی حائزدر. وقایع جدیده بونی میدان بداهته چیقاردی. فی الحقیقه بعضی مسائل مهمه، مداخلات سیاسیه سایه‌سنده نتیجه پذیر اولدی. «روس - ژاپون» محاربه‌سنك ابتداسنده

انکلیز بالقجی کمیلرینك روس زرهلیلری طرفندن طوپه طوتولماسی، قازابلانقا مسئله‌سی، صربستان‌دن دولایی آوستریا وَروسیا بیننده تحدث ایده‌ن اختلاف؛.. بوتون بونلر سیاسةً حل اولوندی. اکربز «١٨٧٠» محاربه‌سندن مقدم براز داها ایی‌جه دیپلوماتلره مالك اولسایدق، محاربه دشمنك انتخابکرده‌سی اولان برزمانه دکل، بزم اتفاقلر تهیئه ایده‌بیله‌جکمز بروقته تعلیق اولونابیلیردی.

هرکون یکیدن یکی‌یه ظهور ایده‌ن مسائلك صورت حلنی اوکره‌نه‌جك علم، علم الروح سیاسیدر. مثلا تمایلات وَمطالبات عوامه نه‌وقت متابعت وَنه‌وقت مخالفت ایتملی، ایشته بزبونك صورت تفریق وتمییزینی آنجاق بوعلم سایه‌سنده اوکره‌نه‌جکز. رجال حکومت، کندی بنیه وَطبیعتلرینه کوره یا متمادیاً متابعت، یاخود ابدیاً مخالفت ایده‌رلر. حالبوکه بویله مهلك وَشایان نفرین براصولدر. مقتضای احواله تبعاً متابعتی‌ده، مخالفتی ده بیلملیدر. علم الروح سیاسینك بوندن داها مشکل وَنتایج خطیئاتی اعتباریله بوندن داها مهم وَ مهلك برجهتی یوقدر. قحط وَایشسزلك سببیله صنوف عمله‌نك سفالتنی مزداد ایده‌ن «١٧٨٨» بحران زراعی وَاقتصادیسی اثناسنده، صنف اصیلزادکان مساوات مالیه‌یی قبولدن امتناع ایتمك

خصوصنده اصرار ایتمه‌مش اولسایدیلر ، بلکه‌ده فرانسه اختلال کبیری وجوده کلمیه‌جك ، وَ اکر وجوده کلسه بیله شدت ووحشتی شبهه‌سزکه داها خفیف ، داها معتدل اولاجقدی . حالبوکه بو اصرار ، صنوف ممتازه‌یه قارشی بویوك برنفرت ، وَ برماضیٔ مدیدك انحلالنی موجب قارغشه‌لقلر تولید ایتدی .

مقدما ، علم الروح سیاسی‌یه متعلق آثار مخصوصه‌نك فقداننده متحیر اولمقله برابر ، دائماده بو بوشلغك املاسنی امید ایده‌ردم .

همان کاملاً حکمت طبیعیه تجربه‌لرینه حصر ایدلمش اولان اون سنه‌لك برزمانی — که « تکامل ماده » عنوانلی اثرم بو دورهٔ مساعینك محصولیدر — متعاقب بو تجارب وتحریاتده دوامك بکا پك بهالی‌یه مال اوله‌جغنی آکلادیغم ایچین اونلری ترکه وَ تتبعات سابقه‌مه عودته مجبور اولدم . اولجه نشر ایتدیکم اثرلرده مصرح پره‌نسیپلری سیاسته‌ده تطبیق ایتمك آرزوسنده بولوندوغم ایچین ، محترم دوستم معلم « ریبو » یه عصر اخیر اثناسنده علم الروح سیاسی‌یه متعلق نشر اولونان آثاری بکا بیلدیرمه‌سنی رجا ایتدم . آلدیغم جواب بویله بر اثرك موجود اولمادیغنی کوستریوردی . اون بش سنه اول ، جماعاتك احوال روحیه‌لرینی تتبع ایتمك ایسته‌دیکم اثناده بو مسئله حقنده

هیچ برشی یازیلمامش اولدوغنی ناصل کمال حیرتله اوکره‌ندیسه‌م ، بودفعه‌کی حیرتمده اونك عینی اولدی .

بوندن تدقیقات وَ مطالعات سیاسیه‌نك مفقودیتی معناسی آکلاشیلماسین ؛ اوکبی شیلر آریستودن بدأ ایله بوکونه قدر پك مبذول برصورتده بولنیور ؛ فقط اونلرك محررلری ، اکثریتله زمانلرنده‌کی حقایقه بیکانه ، اختراعکردهٔ تخیلات اولان انسان غیر طبیعی وَ اسرار انکیزدن باشقاسنه غیرواقف نظریه‌جیلردر . نه علم الروح نه‌ده صنعت اداره اونلردن برشی طلب ایتمز .

بو موضوعه دائر قلاسیك اثرلرك فقدانی وَ بو علمك تعلیمی ایچین هیچ بر کرسیٔ تدریسك موجود اولماماسی ، فوائد ومنافعنك داها واضحاً آکلاشیلامادیغنی کوستریور . بناءً علیه بونك اثبات وایضاحی الزم وَ ضروریدر . ایشته بو کتابك غایه‌لرندن بری بو اولاجقدر . علم الروح سیاسی ، یوقاریده سویله‌دیکم کبی ، علم الروح فردی ، علم الروح جماعات ، علم الروح اقوام ، وَ نهایت معلومات تاریخیه حقنده‌کی تتبعات وتدقیقاتدن مستخرج مواد ابتدائیه اوزرنده بنا وَ تأسیس ایدیلیر . بو موادك برچوغی الیوم معلوم اولمغه باشلیور ، فقط بو مواد ابتدائیه ایله بونلرك تشکیل ایده‌جکلری آبده آراسنده بویوك برفرق واردر . او موادی بیلمك ، او آبدهٔ فکریه‌یی آکلامق دیمك دکلدر ؛

معلوماتمزك حال حاضرينه كوره ، سياست ، افعال وحركاتك لزوم وضرورتلره تطابق يوميسندن باشقاهيچ برشی اولاماز . برقومك افكار باطلهٔ موروثه وَاعتقادات دينيه‌سنك ، عقل وادراك واسطه‌سيله ، صاچمه‌لغی ، بی معنالغی ادعا اولونابيلير ؛ فقط حقيقی برحكومت آدمی ، نتيجةً هيچ برفائده تأمين ايديله‌ميه‌جكنی بيلديكی ايچين اصلا بونلری محوه تشبث وتصدی ايتمز . عقل وادراكك كائناتی اداره وَانسانلری تحويل ايده‌جكی ظننده بولونانلر ، يالكز ، حقايقدن بی‌بهره اولان نظريه‌جيلردر . فی الحقيقه عقل وذكا ، ياواش ياواش روحلرمزی ده كيشديره‌جك اولان تحولاتی كمال بطائتله حاضرلار ؛ فقط اونك بردنبره اجرا ايده‌جكی فعل وحركت پك ضعيف ، پك قوتسزدر . اونكله بردنبره دكيشه‌بيله‌جك پك آز شی واردر .

علم الروح سياسی ، اولجه‌ده سويلديكمز كبی ، هنوز بردورهٔ شكوك وترددده بولونيور . مع مافيه هر كون — اكثريتله آمپيريك وَفقط پك قطعی — برطاقم قواعد ميدانه چيقيور . بونلرك قيمت واهميتنی كوسترمك ايچين براصول مخصوص دائره‌سنده ترتيب وتنظيملری دكل ، بلكه بونلرك بيلنمه‌مه‌سندن تولد ايده‌جك نتايجك ايضاح وارائه‌سی لازمدر .

بكا رهبر خدمتنی كوره‌ن پره‌نسيپلرك ايضاح وتفصيلی ، حجم كتابك مساعد اولامياجغی درجه‌ده اوزون شرحلره حاجت كوستريبور ؛ بوتشريحات اولجه نشر ايتديكم اثرلرده اوزون اوزادی‌يه موضوع بحث ايدلمش اولدوغی ايچين ، ايسته‌ينلر اورايه مراجعت ايده‌بيليرلر. [*]

بن بوكتابده ، صرف علم الروح سياسينك قابل تعيين وتحديد قواعدينك حادثات اخيره‌يه تطبيقيله اكتفا ايتدم . موضوع ، غايت محدود اولان بوزمانه منحصر قالديغی حالده بيله ، ينه اوقدر واسعدی كه بونك ايچين ، اكثريتله ، برطاقم اشارات وَمعلومات مختصره ايله قناعته مجبور اولدم. علم الروح سياسينك تاريخ اقوامده ، اعتقادات اقوامك تشكلنده ، مجادلات حربيه‌ده اويناديغی رولی تدقيق ايتمك ايچين ، بوجلدكبی متعدد جلدلره حاجت مس ايديبوردی .

برأن يابس وَ بناءً عليه قارئی توحيش ايده‌جك ، مراقنی قولايجه رفع ايليه‌بيله‌جك موضوعلری تدقيق

[*] عمومی پره‌نسيپلر ايچين « انسان وجمعيات ، منشأ وتاريخلری » ايكی جلد — روح الاقوام « عبدالله جودت بك طرفندن ترجمه ونشر ايدلمشدر » — روح الجماعات « طرفندن ترجمه ونشر ايدلمشدر » — سوسياليزمك پسيقولوژيسی — تربيه‌نك پسيقولوژيسی — پسيقولوژينك تاريخه تطبيقنی كورمك ايچين : ايلك شرق مدنيتلری — عرب مدنيتی — هند مدنيتی.

ایله‌مکده اولدوغم ایچین ، مکتب کتابلرینه بکزه‌یه‌جك جان صیقیجی صور و اشکالدن اجتنابه چالیشدم . بوراده الك جدی مسائل ، اکثریتله ، داها آزجدی برحدود، برپلان داخلنده منظور ومشهود اولمقده‌در .

بوکتابك ، عوامل اقناعی تصویره حصر ایدلمش اولان مباحثندن برنده « تکرار = Répétition » ك وظیفهٔ مهمهٔ اساسیه‌سی ارائه ایدیلیور . تکرارك فوائدینه قانع ومطمئن اولدوغم ایچین ، بوقناعت بنی اکثریا عینی شیلری بربرندن پك آز فرقلی کلمه‌لر ، تعبیرلرله تکرار ایتمکه سوق واجبار ایدییور . فقدان حجمك بنی دائما زیاده تکراردن منع ایتدیکنه پك زیاده متأسفم . ناپولئون تکرارك یکانه صنعت جدیهٔ بدیعیه اولدوغنی سویلرکن پك آز مبالغه ایدییوردی . مع‌مافیه هیچ اولمازسه شوراسی ادعا اولونابیلیرکه ، تکرار ، عوامل اطمئناناتك الك مهملرندن برینی تشکیل ایده‌ر .

بوتون رجال عظیمهٔ حکومت اونك نفوذ واهمیتندن خبرداردرلر . المانیا ایمپراطوری ، نامتناهی تکرارلر سایه‌سنده ، تبعه‌سنی ، بویوك برحرب فیلوسنك تشکیلی ایچین ضروری فدا کارلقلرك منافع وفوائدینه ایناندیرمغه موفق اولدی . جماهیر متحدهٔ آمریقا رئیس سابقی موسیو

« روزوه‌لت » پك محق اولارق سویلیورکه « بالجمله حقایق عظیمهٔ اصلیه ، قیمتی قالمامش ، فسخ وابطال اولونمش شیلر کبی طنین‌انداز اولمق تهلکه‌سنه معروضدرلر . مع‌مافیه نه‌قدر فسخ وابطال اولونمش بولونورلرسه بولونسونلر ، ینه وَ دائما تکرار وتأکید اولونمغه محتاجدرلر . »

اکر تکرار ، حقایق معلومه‌نك نشر وتعمیمی ایچین بوقدر لازم وضروری اولورسه ، حقایق جدیده‌نك قبول ایتدیریلمه‌سی ایچین کیم بیلیر نه قدر الزمدر ؛ بن بونی قاچ دفعه‌لر تجربه ایتدم . مرور ادوار اثناسنده طرز تلقیات و اعتقاداتمزی تبدیل وتحویل ایده‌ن حواریون ، بوکا آنجاق لاینقطع تکرارلر سایه‌سنده موفق اولمشلردر .

فی‌الحقیقه ، اطمئناناتك حقیقی مقانیزماسی ، کتابلرده نشر وتعلیم اولونانکندن پك زیاده فرقلیدر . براهین وتبیینات علمیه ایچین پك مفید اولان معاقله ، اعتقاداتمزك تولدنده پك ضعیف بر رول ایفا ایده‌ر . افکار هیچ بر وقت صحت وقطعیتلری حسبیله قبول ایدیلمزلر ؛ اونلر نه وقت « تکرار » وَ « سرایت » ك مضاعف مقانیزماسی واسطه‌سیله ، افعال وحرکاتمزك اسباب مولده‌سنك احضار وتهیئه اولوندوغی « غیرارادی » مناطقی اشغال ایده‌رلرسه ، ایشته آنجاق او زمان قبول ایدیلیرلر . اقناع ایتمك ،

یالکز برسببك، برشیئك حقیقت وَوثوقی اثبات ایتمکدن عبارت دکلدر ؛ یالکز بونی نظر اعتباره آلارق اوکا کوره اجرای فعل وتأثیر ایله‌مکدر .

ایکنجی مبحث

ایجابات ضروریهٔ اقتصادیه ونظریات سیاسیه

حکایات وروایاتك ذهنده تولید ایتدیکی تمثاللر علی‌العاده برصورتده اجرای تأثیر ایلدکلری ایچین ، ماضی ایله حال آراسنده‌کی فرقلر اصلا کمال وضوح ایله مشهود اولماز .

مجرد اولان شیلر ذهنده واضحاً احیا وَدرخاطر اولونمق ایچین . اونلرك اولجه حس اولونمش غیرمجرد « تأثرات و تحسسات = Impression » ه قیاس اولونمالری لازمدر . برمحاربه یاخود برقضای بحری کورمش اولان برکیمسه ، بوکبی وقایعك حکایه‌سیله‌دائما «دوچارتأثر وتحسس = Impressionné »اولاجقدر.

ماضینك بویله مقایسهٔ غیر مجرده طریقیله ترسم وتجلیسی، بروجه آتی نقل ایده‌جکم برسببله بکا غایت

واضح وشایان حیرت برصورتده کوروندی : برتنزه
مناسبتیله بالچیقاده کی اسکی « هوی » شهرینی ایکی قسمه
تقسیم ایدن کوپرویی اوتوموبیلله کچمك فرصتنه نائل
اولمشدم . فقط اوراسنی اویله کثیف برسیس طبقه‌سی
احاطه ایدیوردیکه توقفه مجبور اولدم ، وهمان اوتومو-
بیلدن اینه‌رك کوپرینك کنارینه دایاندم .

بوتون اشیایی قاپلایان بوکثیف سیس طبقه‌سی آلتنده ،
آبده‌لره بکزه‌ر عظیم وشایان حیرت ییغینتیلر برصورت
مبهمه‌ده مشهود اولویوردی . بو ، نم ایچین تماماً مجهول
برشیدی . سیسك داغیلماسنه انتظار ایتدم .

بردنبره کونشك پارلاق برشعله‌سی بولوطلری داغیتدی .
ونا گهانی بررؤیت غیر منتظره ایله ، قارشیمده نهر ایله
تفریق ایدلمش ایکی جهان ، انسانیتك ایکی مختلف
« افاده = Expression » سی رونما اولدیکه قارشی
قارشی‌یه یوکسلمش اولان بونلر ، یکنظرده تهدید آمیز ،
غیرقابل تألیف ، مدهش کورونیوردی .

نهرك ساحل یسارنده مبانیٔ قدیمه‌دن مرکب برکتله
مشهود اولویوردی . دیك خطلرله مستحکم عظیم برشاتو ،
انسال مدیده‌نك قوی و آتشین برحس زهد وتقواسی
اثری اولارق اطرافی عصرلردن بری یاواش یاواش نقوش
وتزیینات ایله سوسلنمش اولان پراحتشام بر « قاته‌درال »

بومنظره‌نك هیئت مجموعه‌سنه حاکم بولونیوردی .
صاغ ساحلده ، اسکی برزمانك بوآبدات عظیمه‌سی
قارشیسنده ، اوزرلرنده آلونشانه‌لری بولونان سیاه‌دومان
سیللری نشر ایده‌ن یوکسك باجالی بویوك برطوغله
اعمالاتخانه‌سنك حزن آلود ، چیلاق دیوارلری رونما
اولویوردی .

منتظم فاصله‌لرله برقپو آچیلیور ، ویوزلری بوروشمش ،
مظلم نظرلی ، ترلی برسوری آدملر ، عادتا براسرا سوریسی
چیقیوردی . معبودات وحکمداران طرفندن اداره اولونان
آدملرك احفادی اولان بونلر ، آنجاق « حدید » ك
خدمتده بولونمق ، معمولات حدیدیه وجوده کتیرمك
ایچین اسکی افندیلرینی ترك ایدوب بوحکمدار جدیدك
زیر حکمنه کیرمشلردی .

بونلر بربرینك قارشیسنده ایکی باشقا عالم ، ایکی باشقا
مدنیتدی که مختلف اسباب وایجاباته اتباع و باشقا باشقا
امیدلر پرورده ایدییوردی . بر طرفده هنوز ئولمش ،
فقط مقاصد واراداتنه هنوز اتباع ایلمکده اولدوغمز
بر « ماضی » ؛ دیکر طرفده سرائر ومجهولات ایله مالامال
وجانبینده بر استقبال نامعلومی حامل بر « حال » ...
دائما بربرینه دشمن اولان بو ایکی عالم ، هر وقت
موجود ایدی ؛ فقط حسیات متشابهه وبر اعتقاد مشترك

وعمومی ، اونلری یکدیکرندن تفریق ایده‌ن کردابی اکثریتله املا ایدیبوردی . بوکون کرك اعتقاد ، کرك حسیات ، فقیرك زنکینه قارشی پرورده ایتمکده اولدوغی اجداددن موروث ومنتقل برخصومت شدیده‌یه ترك موقع ایده‌رك محو ونابدید اولمشلردر . تدریجاً ماضینك اعتقادات وَروابط اجتماعیه‌سندن قورتولمش اولان بوکونکی ایشجیلر کیت کیده داها متجاوز وتضییقکار ، وَمدنیتلر ایچین بلکه‌ده اك بویوك مستبدلرککنه رحمت اوقوتاجق مشترك ظلم واستبدادلرله داها تهدید آمیز برشکل وماهیت آلمشلردر. اونلر ، کندیلرینه برصورت متبصبصانه‌ده مداهنه‌ده بولونان واضع قانونلره قارشی عادتا برافندی ، برحاکم کبی معامله وَبوتون اونلری کیف وهوسلرینی اجرایه مجبور ایدیبورلر. ثقلت کمیت ، هرکون برآز داها زیاده ، ثقلت ذکا مقامنه قائم اولمغه چالیشیور .

حیات سیاسیه ، برفردك حسیاتنك ، اوفردی احاطه ایده‌ن محیطه توافق وَتطابقدن عبارتدر . بوحسیات پك آز تحول ایده‌ر ؛ چونکه محیط حاضر ، علم وصنایعك ترقیات متمادیه‌سی حسبیله کمال سرعتله تکامل ایلدیکی حالده ، طبیعت انسانیه بویوك بر بطائتله دوچار تحولات اولور . ایشته عالم خارجینك بوتبدل سریعی سببیله

«توافق وتطابق = Adaptation » پك زیاده کسب مشکلات ایلیه‌جکندن بوندن ، بوکون مشاهده ایدلمکده اولدوغی کبی ، عمومی برراحتسزلق میدانه کلیر. طبیعت بشریه‌یی ، هرجهتدن تضییق ایده‌ن وَحتی تعدیل وتبدیلی بیله ید اختیارنده اولمایان بیك درلو ایجابات ضروریه ایله توافق ایتدیرمك ، متمادیاً ظهور وتولد وَهرکون داها زیاده پیدای مشکلات ایله‌ین برمسئله تشکیل ایده‌ر.

عالم قدیم وجدید ، یکدیکرندن افکار وَطرز موجودیت اعتباریله پك اساسلی وَپك ده‌رین برصورتده فرقلیدرلر . بزی سوق واداره ایله‌ین عناصر جدیده معاقلات مجرده‌دن انشعاب ایتمه‌مکده ، وَهیچ بروجهله بزم آمال وَادراکات منطقیه‌مزه کوره ارتجاج ایلمه‌مکده‌در. اونلر، بزم تولید کرده‌مز اولمایان وَمجبور تحمل وانقیاد بولوندوغمز برطاقم ضرورتلرك نتایجیدر .

دورحاضر، کندیسنه تقدم ایده‌ن دوره‌لردن رقابتلر وَمجادله‌لر سببیله فرقلی دکلدر ؛ چونکه او دوره‌لرده اصلا ده‌کیشمه‌ین احتراصاتك تولید کرده‌سیدر . اصل فرق ، بالخاصه ، بوکون اقوامك تکاملاتنده حائز علاقه بولونان عواملك عدم مشابهتنده‌در. وَایشته‌بن اصل بونقطهٔ اساسیه‌یی کوسترمکه چالیشاجغم .

عصر حاضرك علائم ممیزهٔ حقیقیه‌سی شونلردر :

اولا حکمداران وقوانینك نفوذی یرینه عوامل اقتصادیه‌نك اقامهٔ نفوذ واقتداری ؛ ثانیاً مقدما منفرد وَ بربریله مناسباتدن محروم بولونان اقوام بیننده‌کی منافعك بربریله قاریشیق وَ مشوش برحالده بولونماسی .

منشأی اعتباریله بالنسبه یکی اولان بو صوك حادثه جداً شایان اهمیتدر . بوکون ملتلر ارتق اسکیسی کبی حال انفرادده وَمناسبات تجاریه‌دن همان همان محروم برحالده بولونمیورلر؛ بالعکس هپسی بربرینه محتاج برحالده یاشیورلر. حتی او درجه‌ده که برقسم اقوامك عدم وجودی حالنده دیکرلری ادامهٔ موجودیته اصلا مقتدر اولامیاجقلردر. اکر انکلتره خارجده آرادیغی وَ امتعهٔ سائرهٔ تجاریه ایله تأدیه ایلدیکی مواد غدائیه‌نك ایصالنه مانع بردیوارله محاط اولسایدی، درحال مدهش برقحطك زبونی اولاجقدی.

بو شرائط جدیدهٔ موجودیت بزه شونی احساس ایدییورکه حیات ملّی دوچار تحولات ایله‌ین حرکات عظیمه وَصناعیه برمحلده ثروتی وَمحال سائره‌ده فقر وضرورتی تولید ایلیور ؛ مقدما او قدر عظیم وَشایان اهمیت اولان نفوذ حکومات هرکون داها زیاده دوچار ضعف اولیور. عدم اقتدارلرینه قانع ومطمئن بولونان حکومات بوحرکاتی تعقیب ایلیه‌رك آرتق اونی سوق واداره‌یه چالیشمیورلر. قوای اقتصادیه بوکونك حقیقی افندیلری ، حاکملریدرکه

اوکنده مقاومت قابل اولمیان «ارادات عمومیه =Volontés populaires » یی اتیان وافاده ایده‌رلر.

بوندن آلتمش سنه اول، برحکمدار کندی مملکتنده سربستیٔ مبادله‌یی قبول ایده‌جك قدر قوی وَذی نفوذ ایدی؛ حالبوکه بوکون هیچ برفرد بونی تجربه‌یه بیله جسارت ایتمز . مقتصدلرك قسم اعظمی طرفندن مضراتی ادعا ایدیلن اصول حمایه‌نك مفید ویامضر اولماسی ، حقیقتده پك آز حائز اهمیتدر. فقط بواصول حال حاضرك ارادات عمومیه‌سنه تقابل ایتدیکی کبی، حال حاضرده، رجال حکومتك استقبالی زیاده دوشونملری ایچین پك زیاده متعب وَطاقتکذار برطاقم ضروریات ایله محاط بولونیور . عاصیلردن مترکب اردولرك بورؤسای مطیعه‌سی دائما عرض اطاعت وَ آرتق اعطای اوامردن فراغت ایلیورلر .

مجلس اعیانك «۱۱ مارت ۱۹۱۰» تاریخنده‌کی اجتماعنده، موسیو «مه‌لین» سربستیٔ مبادله‌نك انکلیز زراعتنی محو ایتدیکی ، بغدای استحصالاتنی یاریم عصر ظرفنده یوزده اللیدن فضله دوچار تناقص اولدوغی حالده؛ فرانسه‌نك اصول حمایه سایه‌سنده «۱۸۹۲» ده «۶۹۵» میلیونلق مواد مغدیه‌یه محتاج ایکن، الیوم بونی حتی بش میلیون فضله‌سیله داخلده استحصال ایده‌رك خارجه بغدای اخراج ایده بیله‌جك برحاله کلدیکنی تأمین ایدییوردی.

بو مقتصد شهیر، زراعك طوپراقدن استخراج ایلدکلری بو «٧٠٠» میلیونی، طبیعی، کندیسنك اك ایلری کلن مروجلرندن اولدوغی مسلك حمایه‌یه عطف ایدییور. حالبوکه ارتکاب خطادن قورقولمقسزین ادعا اولونابیلیرکه تکون عالمدن بری هیچ بر قانون بویله بر قوۀ موجده‌یه مالك اولمامشدر. فی الحقیقه استحصالات جدیدۀ زراعیه، صرف، زیاده‌سیله دوچار تهدید اولدوغی ظن ایده‌ن بر عالم زراعینك ساحۀ وجوده ایصال ایلدیکی ترقیات عظیمۀ علمیه‌دن ایلری کلمکده‌در.

وَاکر انکلیزلرعین ترقیاتی حیز حصوله کتیرمه‌مشلرسه، بو هیچ بر وقت سربستی مبادله‌نك انکلیزلری رقابت خارجیه‌یه قارشی مصارعه‌دن منع ایلمه‌سندن دکل؛ اونلرك معمولات صناعیه اعمالنی داها مفید وَقزانجلی بولمالرندن، وَ بونلرك فروختندن متحصل مبلغك مقدار کافی بغدای اشتراسنه مع زیادة کافی کلمه‌سندن ایلری کلمشدر.

اصول حمایه ایستر مفید وَایستر مضر اولسون، بز بوراده اونی نظر اعتباره آلاجق دکلز. سیاست حاضره‌ده موضوع بحث اولان ـ که ایشته بن بالخاصه بونی کوسترمك ایستیورم ـ اك ایی دکل، اك قابل قبول اولانی، اك مناسبی آرامقدر. تکرار ایدیورم، حال حاضرده هیچ بر مستبد، ایسته‌مین بر مملکتی سربستی مبادله‌یه یاخود

اصول حمایه‌یه تابع طوتاجق درجه‌ده قوی وَ ذی نفوذ دکلدر. اقوام دوچار اغفال اولورسه، ضرری کندیلرینه راجعدر. تجربه بونی پك کوزل اوکره‌تیر. تصادفاتك مظهر معاونتی اولان بر طاقم اصحاب دها، بعضاً بر طاقم جریانلر تولیدینه موفق اولورلرسه‌ده بوکبیلرك مقداری هر زمان نادردر.

ایشته بوتون بونلر، حال حاضرده‌کی عواملك عوامل ماضیه‌دن هانکی نقطه‌لرده فرقلی بولوندوغنی پك کوزل کوسترمکله برابر نظریات سیاسیه‌نك تکامل اقوام اوزرنده‌کی جزئیت نفوذینی واضح بر صورتده تقدیر وتخمین ایلمکلکمزه ده مساعده ایلر. بوکون علمك، صنایعك، مناسبات بین المللك ترقیاتی سببیله اقوامك وَحتی بالذات حکمدارلرك مجبور اطاعت اولاجقلری غیر مرئی فقط قادر کل حاکملر تولد ایله‌مشدر.

ــــ

حیات اقوامك عناصر اقتصادیه‌سی اویله بر طاقم ایجابات ضروریه وجوده کتیرییورکه اقوام مذکوره بو ضروریاتك تأثیرندن تخلصه مقتدر اولامادقلری ایچین اونلره توفیق حرکات ایتمکه مجبوردرلر. بو ایجابات ضروریۀ طبیعیه، سیاست نظریه‌جیلریله اونلری تعقیب

ایده‌ن حکومتلرك وجوده کتیرمکه تشبث ایتدکلری غایت صنعی و اساسسز برطاقم ضرورتلر داها التحاق ایدییور. بونلرك اجرا ایتدکلری رولی تدقیق ایده‌لم.

علم الحیات متخصصلری، لابوراتوارلرینك بوتون معاونتلرینه، خدمتلرینه رغماً بر نوع ذی حیاتی تبدیله اصلا موفق اولامامشلردر. صنعت تربیه‌نك وجوده کتیرمکه مقتدر اولدوغی تعدیلات بسیطهٔ خارجیه، ناقابل امتداد و محروم قوتدر.

برعضویت اجتماعیه‌یی ده کیشدیرمك، بر موجود ذی حیاتك تبدیلندن داها قولایمیدر؟ بو سؤاله ویریلن جواب تصدیق برعصری متجاوز بر مدتدنبری سیاستمزی اداره ایتدیکی کبی حالاده ایتمکده‌در.

مؤسسات جدیده واسطه‌سیله جمعیاتی یکی باشدن تشکیل ایتمك امکانی، بالعموم ادوار اختلالجیلرینه، و بالخاصه بزم انقلاب کبیر ککیلره دائماً قطعی و محقق کورونمشدر. بو امکان الحالة هذه سوسیالیستلرجه‌ده شبهه‌سز و قطعی کورولمکده‌در. بونلرك هپسی ده جمعیات بشریه‌یی، عقل نظری طرفندن وجوده کتیرلمش پلانلر اوزرینه یکی باشدن انشا ایتمك آرزوسنده بولونیورلر.

مع مافیه بو فکر اساسی برجهتدن تعمم و ترقی ایتدکجه، علم ده دیکر جهتدن، کیت گیده بونك خلافنی ادعا ایدییور.

علم الحیات اوزرینه استناد ایتمکده اولان علم الروح، و تاریخ، بزم برجمعیت اوزرنده‌کی حدود افعالمزك پك محدود بولوندوغنی، زمانك تأثیری اولمقسزین تبدلات جدیه و حقیقیه‌نك اصلا وجود پذیر اولامیاجغنی، مؤسساتك بر روح داخلینك محفظهٔ خارجیه‌سی حکمنده اولدوغنی پك کوزه‌ل ارائه ایدییور.

مؤسسات، برشکل داخلی‌یه موافق که‌بیلمك خاصه‌سنه مالك، فقط اویله برشکل وجوده کتیره‌بیلمکه ناقادر بر نوع لباس تشکیل ایده‌ر؛ وایشته بو سببدن بر قوم ایچین پك ایی اولان مؤسسات، دیکر بر قومه کوره غایت فنا و مشئوم اولابیلیر. مؤسسات بر تکامل سیاسینك نقطهٔ عزیمتی دکل، بلکه یالکزجه غایت و انتهاسیدر.

شبهه‌سزکه مؤسسات و انسانلرك حادثات اوزرنده‌کی رولی بوسبوتون معدوم حکمنده دکلدر؛ تاریخ بونی هر صحیفه‌سنده ارائه ایدییور؛ فقط اثنای ارائه‌ده اونلرك نفوذ وقوتی برصورت افراطکارانه‌ده ذکر ایتمکله برابر اونلرك اکثریا بر ماضیٔ مدیدك اثر انکشاف و تجلیسی اولدوغنی مشاهده ایده‌میور. اکر اورولر زمان لازمنده ایفا ایدیله‌مزسه، نتیجهٔ فعل فاتحلرککی کبی ساده تخریبکارانه اولور.

برقومك مؤسسات و قوانیننك تبدیلیله روحنك

تعدیل واصـلاح ایدیله‌بیله‌جکنه اینانمق آرتق براقوم حالنه کلمشدر ؛ بز اونی بواثرده دائما هدف اعتراضات ایده‌جکز. ایلریده‌ده طبیعی بوخطیئاتدن فارغ اولمق ایجاب ایلیه‌جکدر .

لاتین اقوامی هنوز بوظن فاحشدن فارغ اولمامشلردر ؛ وَایشته اونلرك ضعفیتنه بادی اولان‌ده بودر . لاتینلرك نفوذ مؤسسـات حقنده‌کی ظن واهیلری ، تاریخك الك خونین براختلالنه ، ملیونلرجه آدملرك ممات دهشت انکیزینه ، بالعموم مستعمراتمزك انحطاطنه ، وَسوسیالیزمك ترقیات تهدیدکارانه‌سنه باعث اولمشدر .

داها هیچ برشی بو اقوام مدهشی دوچار تزلزل ایده‌مدی ؛ بز اونی ، آلمزه دوشمش بولونان بدبخت یرلیلر حقنده هر کون کمال شدتله تطبیقدن فارغ اولمیور ، وَبویله‌جه اونلرك نفرت وعصیانی جلب واحضار ایدییورز .

غزته‌لر اخیراً « فیل دیشی سـاحلی » مستعمره‌سی والیسـنك ، معیتنده‌کی مأمورلره کونده‌رمش اولدوغی تحریراتك بعض پارچه‌لرینی نشر ایتمکله بوعمای عمومی‌یه یکی برمثال احضار ایتمش اولدیلر . بو تحریراتك نتیجهٔ انتهائیه‌سی مملکتك قیامندن ، بر طاقم مأمورینك قتل واعدامندن ، سکون وآسـایشك اعاده‌سی ایچین مبالغ کثیره صرفیله اورالره متعدد مفرزه‌لر اعزامندن عبارت

قالدی . اکر انکلیزلر وَیا فلمنکلیلر مستملکه‌لرینی بوکبی پره‌نسیپلرله اداره ایده‌جك اولسایدیلر ، بوکون اونلری غائب ایتمش بولونورلردی .

الك شایان دقت فقره‌لرینی نقل ایتدیکم بووثیقه ، بزم هنوز بوحقایقه : « برقومك روحنك امرنامه‌لرله تبدل ایتمیه‌جکی ، برقوم ایچین غایت ایی اولان مؤسسـاتك دیکر برقوم ایچین بالعکس فوق‌العاده مضر وَعمومیتله غیرقابل تطبیق بولوناجغی » حقایقنه پیدای وقوف ایتمکده‌کی عدم قابلیتمزی واضحاً میدانه چیقارییور .

والئ مومی‌الیه تحریراتنده شویولده بیان مطالعات ایدییور :

« تبعه‌مزك ، کندی هوس وقابلیتلرینه رغماً مظهر ترقیات اولمالری لازمدر ... اقناع ایله الده ایدیله‌مه‌ین شیلر ایچین نفوذ حکومتك استعمالی ایجاب ایده‌ر ... اهالی‌یه کندیمزی طانیتا بیـلمك ایچین زنجیلرك قابلیت دماغیه‌لرینك کلیاً اصلاح وتعدیلی مقتضیدر ... ایسته‌مدیکم جهت ، هیچ برنتیجه‌یه انجرار ایده‌میه‌جك برحساسیت ابراز و اظهار ایتمکلکمزدر . بز داها ابتدای امردن اعتباراً ، یرلیـلرك آرزولرینی نظر اعتباره آلیرکبی کورونمه‌مکه وَبزی مقصدمزه سوق ایده‌بیله‌جك اولان راه یکانه‌یی بلاضعف تعقیبه مجبورز ... الك ایی‌سی ینه بالعموم

ترقیاته مخالف بولونان عادات وتعاملاتی نظر اعتباره آلمادیغی تقدیرده بیله ، بو حرکتمزدن صدور ایده‌جك نتایجك شایان خوف وتدهش اولاجغنی اصلا ظن ایتمم . »

تعدیل واصلاحی ایجاب ایدن ، زنجیلرك قابلیت دماغیه‌سی دکل ، — اکر بو تعدیل بزم آرزو واختیارمزه منوط ایسه — بوکبی تحریرات قلمه آلمق قابلیتنده بولونان مأمورلرك قابلیت دماغیه‌سیدر .

« مداخله‌سنك نتایجندن هیچ بر وجهله قورقمایان » بوجسور والینك خیال خامنه کلنجه ، کرچه وقایع اوکا شدید بر درس عبرت ویرمشسه‌ده او ، مع التأسف بوندن هیچ بر وجهله استفاده ایده‌میه‌جکدر . بر اعتقادك مخصوصاتندن بری ده نه مشاهده ، نه معاقله ونه ده تجربه ایله دوچار تبدل اولمامقدر ؛ اعتقادات سیاسیه ایسه اقانیم مذهبیه قدر متین وقویدر .

بو اقنوم : « روح اقوامك مؤسساتك تأثیراتیله دوچار تبدلات اولاجغی » اقنومی ، فرانسه‌ده‌کی بوتون فرق سیاسیه عندنده — حتی بو میانده اك محافظه‌کارلرده داخل اولدوغی حالده — شایان مناقشه کورولمه‌مکده‌در . بونی ، دوق دورله آنك « ١٩١٠ » مارتنده نشر ایتدیکی بر بیاننامه‌ده واضحاً کوردك :

[اویله کورونیور که وقایع شیمدی‌یه‌قدر « انسانلری

افساد ایدن مؤسسات‌در . » حکمت سیاسیه‌سنی بوندن داها فضله میدان وضوحه وبداهته چیقارامامشدی . بر شکل هندسی بر مسئله‌یی نه درجه وضوح وقطعیتله تنویر وایضاح ایده‌رسه ، شو صوك زمانلرده تحدث ایدن بر وقعه‌ده بونی اودرجه وضوح وقطعیتله اثبات ایدییور .]

کورولیورکه بو پرنس هنوز روسونك افکارندن آیریلامامشدر ؛ چونکه روسو ده جمعیاتك انسانلری افساد ایتدیکی ظننده ایدی . اجرای حکم وسلطنت ایدیلمك آرزو ایدیلنجه . آچیقدن آچیغه بوکبی افکار اساسیه درمیانندن صرف نظر اولونمق لازم کلیر .

علم الروح حاضرك ترقیاتی ، جمعیاتك طرز تعضونده ، اعتقادات وحرکاتنده عقل وادراكك اوینادیغی رولی تشریحه مساعد بولونیور . بوتون حکوماتك ، عقل وادراك اوزرینه استناد ایتدکلرینی ادعا ایتمه‌لرینه رغماً ، اونك ایفا ایتدیکی وظیفه پك ضعیف واهمیتسزدر .

قلاسیق فلسفه‌نك بیانات ومدعیاتنه تماماً ضد اولارق بز بیلیورزکه یکدیکرندن پك آیری ایکی شکل منطق واردر : منطق عقلی و منطق حسیات . بو ایکی منطق یکدیکرندن اوقدر آیریدرلرکه بر ندن دیکرینه کچمك

وَ بناءً علیه برینی دیکرینك لهجهٔ بیانیله تعریف وافاده ایتمك اصلا ممکن دکلدر .

منطق عقلی اوزرینه ، بیلکیلریمزك بالعموم اشکالی وَ بالخاصه علوم صحیحه ابتنا ایدر . منطق حسی ایله‌ده اعتقاداتمز ، یعنی اشخاص واقوامك حرکات وسکناتنی اداره ایدن عامللر تأسسپذیر اولور .

منطق عقلی ، افعال وحرکاتمزك تشریحات وتأویلاتی وجود پذیر اولمقده اولان ساحهٔ مدرکات ووجدانیاتده موجود وحکمرمادر ؛ حالبوکه اونلرك اسباب حقیقیه‌سی منطق حسیات ایله اداره اولونمقده بولونان فوق الوجدانیات ساحه‌سنده میدانه کلیر .

مشاهده ، جمعیاته منطق حسیاتك رهبر اولمقده اولدوغنی ، وَ منطق عقلینك اونلری تبدیله دکل ، حتی اوزرلرنده اجرای نفوذ وتأثیره بیله مقتدر اولامایاجغنی واضحاً ارائه ایدییور .

طرفدار اصلاح اولانلرك روح بسیطی ، مؤسساتك معاقلات منطقیه ایله تأسسپذیر اولمادیغنی آکلایاجق بر قابلیتده دکلدر . بوجهت یالکز انکلیز رجال حکومتنجه معلوم وبدیهی کبی کورونیور . اخیراً انکلیز نظارندن بری مجلس مبعوثانده ایراد مقال ایده‌رکن « انکلتره مشروطیتنك اك بویوك فضیلتی عقلی اولمامسیدر . »

دیمشدی . فی‌الحقیقه فرانسه‌ده ، اختلاللرك بر عصردن بری تولید ایتدیکی نا قابل تعداد مشروطیتلرك اسباب ضعفیتی ، اونلرك صرف عقل نظری اوزرینه استنادلرندن ایلری کلدیکی حالده ، انکلتره مشروطیتنك قوت ومتانتی صرف عقلی اولمامسندن نشئت ایتمکده‌در .

بوفکرلر لاتین قومنك دماغنه نفوذ ایده‌میه‌جکی جهتله بوراده بونقطه اوزرنده توقف ایتمك فائده‌سزدر. یالکز شونی اخطار ایله اکتفا ایده‌یمکه ادیان ، حکومات، افعال سیاسیه ، خلاصه برقومك رشتهٔ موجودیتنی تشکیل ایده‌ن هرشی، هیچ بروقت عقل وادراك اوزرینه دکل، آنجاق حسیات اوزرینه مؤسسدر . افکار اوزرنده اجرای تأثیر ایچین بوحسیاتك اداره‌سنی بیلمك ، رجال حکومتك اك حقیقی وظیفه‌سیدر . علائم ظاهره ، رجال حکومتك ، اکثریا نطقلرنده‌کی منطقله اجرای نفوذ وتأثیر ایتدکلرینی اثبات ایده‌ر کبی کورونور . حال بوکه بو اثرده کوره‌جکمز وجهله ، حقیقت حالده اقناع مقانیزماسی بوسبوتون باشقادر . ازدحاملر هیچ بروقت بر نطقك قطعیت منطقیه‌سیله دکل ، آنجاق بعض کلمات وَتشارك کلماتك تولید کرده‌سی اولان تماثیل حسیه ایله دوچار تأثر وتحسس اولورلر . صرف منطقی اولان بر نطقك ، بر اطمئنان حصوله کتیردیکی قبول اولونسه‌بیله،

بو اطمئنان دائما موقت وَسریع الزوال اولاجق ، وَاصلا بر سبب فعل تشکیل ایده‌میه‌جکدر .

اگر انسانلری سوق ایده‌ن وَ اونلرك تکامل اعتقاداتی موجب اولان منطق عقلی دکلسه ، اختلال کبیر زماننده . دوغرودن دوغرویه عقل نظریدن مستخرج نظریه‌لرك چارچابوق اوقدر بویوك قاریشیقلقلره سببیت ویرمسی ناصل تشریح اولونابیلیر ؟

بو تضادك ظاهری اولدوغنی کوسترمه‌دن اول ابتدا شونی سویلیه‌لمکه اختلالك حقیقت حالده یکانه ذی نفوذ نظریه‌جیسی « روسو » ایدی . مونتسکیونك اجرا ایتدیکی تأثیر ابتدای امرده ایجه شایان اهمیت اولمقله برابر ، بالاخره پك چابوق دوچار ضعف اولمشدی . مونتسکیو بالخاصه حال حاضرده موجود تعضوات اجتماعیه‌یی تشریح ایتمك ایستیوردی ؛ حالبوکه روسو یکی بر جمعیت تشکیلنی تکلیف ایدییوردی .

علت نعاسه مبتلا اولمش اولان « Halluciné » بو خیالپرور ، ناصل ، حال طبیعیده مسعود اولان انسانك ، جمعیتلر طرفندن بو درکهٔ فساد وسفالته دوشورولدیکی ظننده ایسه ؛ جمعیاتده‌کی قصور اساسینك عدم مساواتدن ،

وَمنشأ مرض اجتماعینك فقر وثروت بینده‌کی تضاددن عبارت اولدوغنده‌ده اودرجه شدتله قانع ایدی . بناءً علیه اولا حاکمیت عمومیه‌نك تأسیسیله بوتون بو احوالك تبدیلی اوقدر ضروری بولونیوردیکه شاکردلری ، قرالك وَاصیلزادکان ورهبانك مقاومتلری حسبیله ـ کندیلرینی موقع اقتداره اصعاد ایده‌ن ـ استعمال جبروشدته مجبور اولونجه ، هرکسجه معلوم اولان وسائط شدیده وَقویه ایله بونی میدانه کتیرمکه تشبث ایتدیلر . « روبسپیه‌ر » ، « سه‌ن ژوست » وَ ژاقوبه‌نلر ، صرف استادلرینك نظریه‌لرینی تطبیقه چالیشدیلر .

روسونك نفوذی ، اختلال کبیر ایله برلکده دوچار انحلال اولمادی . موسیو لانسون پك محق اولارق بیان ایلیورکه « برعصردن بری ، ده‌موقراسینك بوتون ترقیاتی ، مساوات ، آرای عمومیه ، اقلیتلرك ازیلمسی ، افراطپرور فرقه‌لرك ادعای استحقاقی ، ثروت وَملکیته قارشی حرب هپ اونك آثارنده داخلدر . » واضحاً کوره‌جکزکه ، او ، حقیقت حالده بونلری الهام ایتمکدن زیاده ، بونلرك حدوثنه بر واسطه ، بر بهانه اولمشدر .

اختلال کبیر اثناسنده روسونك انتشار افکارنده‌کی سرعت جداً شایان حیرتدر . «١٧٨٩» اوراق ولوایحی واسطه‌سیله اوزمان فرانسه‌ده اکثریتك نه‌کبی مطالباتده

بولوندوغنی پك ایی بیلیورز. بونلر : امتیازات ارضیه‌نك الغاسی ، قوانین ثابته ، یکطرز برعدالت، الخ... یعنی همان همان ناپولیونك « قود ناپولیون » دینیلن قانون مدنیسنده موجود ومصرح شیلردی . قرالیت عمومیتله مطاع ومحترمدی ؛ هیچ کیمسه اونی الغا ایتمك ایسته‌میوردی.

مع مافیه اوچ سنه صوکرا بویوقاریکی نظریه‌لر عمومیتله حکمفرما اولیور، وَ« ته‌ررور » بو نظریه‌لره مقدس نظریله باقمایانلری درحال قتل وافنا ایدییوردی .

عقل نظریدن مستخرج نظریه‌لرك جریان حادثات اوزرنده‌کی نفوذ جزئیسی حقنده‌کی مطالعاتمزله ، بوکبی نظریه‌لرك اختلال کبیر اثناسنده ــ اجرا ایدییور کبی کوروندکلری ــ تأثیرات سریعه نظر اعتباره آلینورسه ، بو مسئله‌ده بدیهی برتضاد موجود اولدوغی ظننه‌دوشولور.

هردور آدملرینك ، کمال بطائتله تأسسپذیر اولوب آنجاق حسیات حالنه کلدکدن صوکرا اسباب فعل اولابیلن قلیل المقدار برطاقم «افکار مدیره = Idée directrice» واسطه‌سیله اداره اولوندوغنی تصدیق ایده‌رك بو تضادی برقاتداها اظهار ایده‌جکز .

فقط حقیقت حالده، بوتون بووضوح ظاهری‌یه رغماً مسئله‌ده هیچ برتضاد موجود دکلدر . اکر « اختلال کبیر » نظریه‌جیلرینك افکاری فی الحقیقه روح جماعاتده

کمال سهولتله تنبت ایتدیسه، بوهیچ بروجهله او افکارك یکیلکندن دکل ، بالعکس صرف غایت اسکی اولماسندن منبعثدر . نظریات اختلالیه ، قوانینك استنادکاهنی دائما موجود اولان احتراصاته ، ایجابات ضروریهٔ اجتماعیه‌نك کسر وتنویم ایتمش اولدوغی انطفا ناپذیر تمایلات وهوساته عطف واسناد ایتمکدن باشقا برشی یاپمامشدر .

ملت، نفوذ قرالی‌یی وَعدم مساوات شرائطی قبول ایتمشدی ؛ چونکه بونلر اسکی برنظام اجتماعی طرفندن محافظه ایدلدیکی ایچین ، اهالی‌یه غیر قابل امحا برطاقم ضروریات طبیعیه کبی کورونیوردی. فقط قوت ومکنتلری حسبیله بویوك برنفوذ معنوی قازانمش بعضی حکومتلرده ملتك حاکم حقیقی اولدوغنی ، استبداد ملتك استبداد حکمداران مقامنه قائم اولماسی لازمکلدیکنی ، ثروتلرده‌کی تخالفك برعدالتسزلك اولوب کندیسنه اسکی آمرلرینك اموال واملاکنك تقسیم اولوناجغنی ایشیتیر ایشیتمز ، پك ضروری اولارق بوکبی افکاری کمال خواهشله قبوله ، وَبوهوساتك ساحهٔ ظهوره ایصالنه ممانعت ایده‌بیله‌جکلری اك بویوك جزالره لایق بر دشمن کبی تلقی‌یه مجبور اولویوردی .

برحکومت ، اکر حال حاضرده ، بعضی فلاسفهٔ مشهوره‌نك نفوذ واقتدارینه استناداً قتل وغصبه مساعده

ایده‌ن قانونلر نشر ایتسه‌یدی ، درحال برچوق طرفدارلر بولاجق ؛ وَهیئات رهبانیه‌نك مالك اولدوغی میلیارلرك عمله ایله طرفداران حکومته توزیع ایدلمك اوزره ضبطنی تکلیف ایتدیکی وقت ناصل آلقیشلاندیسه ، اودرجه شدتله آلقیشلاناجقدی .

شبهه‌سزکه بوکبی دساتیر ونظریاتك تطبیقاتی اوزون مدت دوام ایتمز ؛ چونکه اختلال کبیردن برقاچ سنه صوکرا اولدوغی کبی ، آنارشینك محو وخراب ایدوب فقط اصلا زنکینلشدیرمدیکی درحال آکلاشیلیر. وَاوزمان - بویله وقتلرده دائما واقع اولدوغی کبی - ملت کندیسنی بوحال تذبذبدن قورتارابیله‌جك متین وَذی نفوذ بردیقتاتور تحری ایده‌ر .

اکثریتله حکومتلرك مفید بروظیفه‌سی اولدوغی وَبو وظیفه‌نك حدودلری موجود بولوندوغی ظن محالنه دوشولیور ؛ حالبوکه حکومتلرك ایلك یاپا بیلمك ایچین پك ضعیف اولان قوتلری ، ایقاع مضرات خصوصنده بالعکس پك بویوکدر. ییقمق دائما قولای وَ یاپمق هرزمان کوچدر. بز بوکون یالکز حال حاضرك ضروریات شدیدهٔ اقتصادیه‌سنه دکل، ایلریده واضحاً کوستره‌جکمز وجهله، الجاآت زمانی تعقیباً علی العمیا وضع قوانین ایده‌ن واضع

قانونلرمزك حمیت مشئومه‌لرینه قارشی ده کندیمزی مدافعه‌یه مجبورز. صنایعی کیتدکجه تضییق ایده‌ن وَ کیمسه‌یی زنکینلشدیرمه‌ین کویا اجتماعی قانونلر ؛ چیراقلری فابریقه‌لردن چیقاروب ایچلرندن برچوغنی - مجرمیت اطفالك ترقیات سریعه‌سندن مسئول اولدوغی وجهله - سارق وَ قاتل یاپمق صورتیله چیراقلغی منع وتصعیب ایده‌ن قانونلر ؛ نتیجهٔ ، فرانسه‌نك یکدیکرینه خصم ایکی قسمه آیرلماسنی مؤدی اولان تضییقات دائمهٔ مذهبیه وَاستملاکلر ؛ دائما تولید واحضار ایله‌دیکی وسائط شدیده وَجبریه ایله، نهایت ممالك اجنبیه ایله اولان تجارتمزی بوسبتون امحا ایده‌جك اولان کمرك قانونلری، الخ ... غایت قیصه برعقلك ابداعکرده‌سی اولان بوتون بوقانونلر ، برطاقم مصائب غیر طبیعیه وَموضوعه‌درکه تضییقنی چکمکه مجبور بولوندوغمز آفات وَمضرات طبیعیه‌یه التحاق ایده‌رلر .

بوراده ، عقل وادراکی دکل ، عقل وادراکك اوزرلرنده اجرای تأثیر ایده‌میه‌جکی حادثاتی تعدیل واصلاح ایچین اونی استعمال ایتدکلرینی ادعا ایده‌نلری هدف اعتراضات ایتمك فکرنده‌یز . علم وَبیلکیلرمزك بالعموم اشکالی آنجاق عقل اوزرینه ابتنا واستناد ایده‌ر. حالبوکه انسانلرك اداره اولونماسی ، تاریخك ساحه پذیر وجود اولماسی بالخاصه حسیات وَاعتقادات ایله‌در .

اوچنجی مبحث

علم الروح سیاسینك اصول تتبعی

علوم سائره‌ده اولدوغی کبی، علم الروح سیاسیده‌ده قانونلر اولا وقایعدن وصوکرا اونلرك تشریحات وتأویلاتندن استنباط واستخراج اولونا بیلیر .

سیاستده ، وقایعك تأویل وتشریحی مشاهده‌سندن داها مشکلدر ؛ یعنی بر وقعه‌نك اسبابنی تعیین ونتایجنی تخمین ایله‌مك ، طبیعی اووقعه‌یی مشاهده ایلمکدن داها زیاده بادیٔ مشکلاتدر . اردولرمز « ۱۸۷۰ » ده‌مغلوب اولدیلر . ایشته هرکسك معلومی اولان بر وقعه . فقط نیچین مغلوب اولدیلر ؟ یکی بر مغلوبیتدن اجتناب ایتمك ایچین اونلری نه‌صورتله اصلاح ایتمه‌لی؟ مسئله بووادی‌یه دوکولونجه مشکلات تزاید وتشریحات وتوضیحات شایان اهمیت بر درجه‌ده تخلف ایدییور. بوکا لایقیله قانع اولمق ایچین ، یکرمی سنه‌دنبری اتخاذ ایدیلن نظامات عسکریه

سلسله‌سنك میدانه چیقاردیغی نظریات متضاده‌یی ، یاخود ساده‌جه ارباب اختصاصك بو خصوصده‌کی آثارینی نظر تدقیق ومعاینه‌دن کچیرمك کفایت ایده‌ر . اکر حادثات اجتماعیه‌نك تشریحی قولای اولسایدی، بوتون بومسائلده همفکر ومتفق بولوناجقدق؛ حالبوکه حقیقت حالده فکرلرمز هیچ بر شیده اتفاق ایده‌میور .

وقایع سیاسیه، حیات یومیه‌نك اقسامندن بولوندوغی جهتله مشاهده‌سی سهل اولسه بیله ، وقایع مذکوره‌یی وجوده کتیره‌ن علل واسبابك تعیینی بالعکس غایت مشکلدر . بو مشکلات حتی او درجه‌ده‌در که خبردار اولدوغمز بر حادثه‌نك اقسامی، عمومیتله ، اصل حادثه‌نك بر قسم غیر مهمندن باشقا بر شی دکلدر .

بویله بر تدقیقده علی العاده بر کشف واستدلال کفایت ایتمز . قوی ومتین اصوللره احتیاج واردر . بونلر ایسه علومده وبالخاصه تاریخ طبیعیده مستعمل اصوللر صیراسنده‌در، یعنی اوسلسله‌یه داخلدر .

علم الروح متخصصی ، تاریخ طبیعی عالمی کبی ، بر تحلیل مدققانه ایله ظواهر کاذبه آلتنده مستور حقیقتلری میدان وضوحه چیقاره‌رق ظاهر حالده یکدیکرندن فرقلی کورونه‌ن حادثاتك جمله‌سنی جمع ایده‌ر . وایشته بویله‌جه یالینایی بربالق عد ایده‌جك یرده « ذات الثدایا » حیوانلر

صیراسنه ادخال ایلر . حالبوکه حادثاتی ظاهری وَسطحی برصورتده مشاهده‌ایده‌ن برمدقق ایچین، بالینا شبهه‌سزکه سنجابدن داها زیاده کوپك بالغنه مشابه وَاصل اونکله شایان مقایسه‌در . سیاستده ، جالب انظار دقت اولان مع التأسف مناسبات خفیه دکل، یالکز علائم ظاهریه‌در.

ایشته بوتون بونلر کوستریبورکه علم الروح سیاسینك ایلك مشکلی ، وقایعك عوامل بعیده وَقریبه‌سنی کشف ایتمك ، وَعمومیتله یاپیلدیغی کبی ، عوامل متعدده‌نك نتیجه‌سی اولان برشیئی صرف برسببه عطف واسناد ایلمه‌مکدر .

بو نقطه اوزرنده دور ودراز اصرار ایتمیه‌جکم . یالکز بونك اهمیتنی اثبات ایچین، نسبةً اولدقجه بسیط وَ« غیر مجرد = Concret » برحالی — سوسیالیزمك انتشارینی — نظر اعتباره آلارق بونی تعیین ایده‌ن عواملدن برقاچنك ساده‌جه تعدادیله اونلرك درجهٔ معضلیتنی میدان وضوح وبداهته چیقاره‌جغم .

سوسیالیزمك اساسنده اولا برعنصر اصلی، « امید » موجوددر . مقدراتنی اصلاح ایله براستقبال مسعود وجوده کتیرمك امیدی .

بویله برعامل ، شبهه‌سزکه بویوك برنفوذ واقتداره

مالکدر . مع مافیه ـ اصلاح مقدرات هرزمان فعالیت بشریه‌نك عوامل اساسیه‌سندن اولدوغی حالده ـ بویله کندی کندیسنه ، مسئله‌نك ناتمام برتشریح وتوضیحندن باشقا هیچ برشی میدانه کتیره‌مز .

بزیالکز بونکله اکتفا ایتمیه‌رك ایلری‌یه دوغرو مد انظار ایلرسه‌ك ، اسکیدن اصلاح حیات احتیاجینك شیمدیکندن داها جزئی اولدوغنی کوره‌جکز . چونکه اوزمان ، بواصلاح حیاتك ـ موجودیتندن اصلا شبهه ایدیلمه‌ین ـ برعالم استقبالده ، آخرتده ساحهٔ ظهوره چیقاجغی قطعی عد اولونیوردی ؛ حالبوکه حال حاضرده بویله برظنه اصلا احتمال ویریله‌مز. انسانك برموجودیت دیکردن بکله‌دیکی برشی طبیعی شیمدی بوعالمده تحری ایدیلمز . ایشته سوسیالیزمك ایضاح انتشاری بوصورتله برقاتداها کسب وضوح وَتعین ایتمکه باشلایور .

شکل انسانیسی هرکون تظاهر ایده‌ن سوسیالیزمك، راه انحطاطده بولونان ادیانی استخلاف ایده‌جك بردین حالنه کلدیکی مشاهده اولونجه، یکی برعنصر تفسیر وتشریح داها نمایان اولاجقدر . علم الروح حاضر ، حس دینینك ـ یعنی تقدیس اسرار وَافکارمزی توجیهه صالح برعقیده‌یه تبعیتك — فکرك ناقابل امحا برتمایلی اولدوغنی سویلیور. برسوسیالیست حواریسی ، معبوداتنك اسملرینی

ده کیشـدیرمش بر راهب ، بر متعصبدر. روحی ، دائما ، آتشین بر قابلیت اعتقادیه ایله مشبوعدر . « ۳۰ تشرین ثانی ، ۱۹۰۹ » تاریخلی « ئومانیته » غزته‌سی « سـوسیالیست مکتبی » نك ایلك جلسه‌سنی کشاد ایده‌ن کنج صوربون معلمنك « اسـاساً‌ده موافق ومناسب اولدوغی وجهله ، الـٰهه « عقل وادراك = Raison » ه برمناجات متهیجانه رفع وتقدیم ایلدیکنی » بزه بیلدیریور !

اشعار وتعداد ایلدیکمز عوامل روحیه ، کندیلرینی بالعموم اقوامه قابل تطبیق قیلان برسجیهٔ عمومیه اظهار ایده‌رلر . حالبوکه سوسیالیزمك هر مملکتده باشقا باشقا شکللر آلدیغی کورولیور . بناءً علیه اولجه ذکر ایتدیکلرمزه ، باشقا برطاقم عناصر تفسیر وتشریحك انضمامی ضروریدر .

ابتدای امرده عرقك یعنی قابلیـات ارثیهٔ مللك اجرا ایتـدیکی رولی بولاجغز . بونلر یکدیکرندن پك چوق فرقلی اولدوغی ایچین ، « سـوسیالیزم » تمایلات متخالفه‌یی مشعر عمومی برأتیکه‌ت ، مشـترك بر عنوان دیمکدر . بر برینه تمامیله ضد سوق طبیعیلره مالك قوملرده ، مثلا صرف کندی قوتلرینی ، کندی تشبثات فردیه‌لرینی نظر اعتبـاره آلان آمریقا ملل مختلفه‌سـیله ، دائما بر حاکمك حمایه‌سنه عرض افتقار ایله‌ین لاتینلرده بویله بر

کلمه ناصل عین معنایی مفید اولا بیلیر ؟

بو مسئله‌ده قابلیات عرقیه‌دن ماعدا ایکنجی بر عامل روحی داها اجرای تأثیر ایتمکده‌در : ماضی . حیات اجتماعیه ، صناعیه ، تجاریه وَ حتی دینیه‌لرینك الك اوفاق تفرعاتنه وارنجه‌یه قدر نظامات مخصوصه وضع ایده‌ن بر حکومتك دست تحکمی آلتنده عصرلردنبری تمرکز ایله‌ین قوملر ، شبهه‌سزدرکه ، آزقازنده پك یکی ـ وَبناءً علیه اوزرلرینه کمال ثقلتله تحمیل بار ایتمیه‌جك ـ برماضی‌یه مالك اولان کنج ملتلرك مالك اولدقلری تمایلات و هوسـاته مالك اولامازلر .

هر کون بزی بر آز داها تضـییق ایده‌ن « قوللهکتیویزم أتاتیسـت = Collectivisme étatiste ، حقیقت حال آرانیلاجق اولورسـه بزم وحیداً لآمر حکومتلرمز طرفندن هر زمان تطبیق ایدلمشدی ؛ لاتین اقوامنك کمال سهولتله ینه بوطرز اداره‌یه عودتلری ایشته بوسببدن ناشیدر . « قوللهر » ك وضع ایتدیکی نظامات دقیقه ، برسوسیالیزم أتاتیست مجموعه‌سنك اپی برمبحثی تشکیل ایده‌ر .

حکومت بوکون برحامیٔ روحانی عدوتلقی ایدیلدیکی ایچین ، بوتون فرقه‌لر ، بوتون صنوف طبیعی کندی ایشلرینه اونك مداخله‌سنی طلب ایتمکده وَمنفعتلرینك

مدافعه‌سنی هر وقت اوکا تحمیل ایله‌مکده‌درلر. اکتساب ثروت ایچین کندیلرینک کمرک رسومیله ، پریملرله ، تخصیصات ایله حمایه ایدیله‌لرینی اك اول طلب ایده‌نلر ، ارباب صنایعدی. بو صورتله شبهه‌سزکه رقابت محو ایدیلیور، فقط عین زمانده بوتون تشبثات شخصیه و ترقیده بو ضربه آلتنده علیل و محکوم عقامت قالیوردی .

کمیتلری اعتباریله بویوك برنفوذ وقدرت قازانمش اولان صنوف عمله‌ده مؤخراً حکومتك حمایه‌سنی طلب ایتدیلر ؛ فقط بو طلب ، بو دفعه سرمایه‌دارلره ، اوسته‌لره قارشی ایدی . حکومت بونی اسعاف ایتمکله مسلك حمایه‌یی تعقیباً اونك آچدیغی سوسیالیزم یولنه کیرمش اولدی .

حکومت ، هر کون دائماً تزاید ایده‌ن بو مطالباتی ایفا ایتمك ایچین حرکات کیفیه و مستبدانه اجراسنه و غضب و غارتلره باشلادی: سرمایه‌دارانك کندی آرزولری خلافنه کوسترمکه مجبور اولدقلری برعاطفت مروتکارانه ایله عمله‌یه تقاعدیه تخصیص ایتمه‌لری ، شمندوفرلرك تکرار اشتراسی ، انحصارلرك عمله‌یی حکومتك مأموری حالنه کتیره‌جك برصورتده تزاید مترقیسی ... کبی .

فقط بوتون بونلر پك بهالی‌یه مال اولدوغندن و بونك نتایجی ایسترایسته‌مز هر جهتده محسوس اولاجغندن الیوم واضع قانونلر ارباب ثروتی آغیر و ناقابل تحمل تکالیف

مترقیه آلتنده ازمکده ، وحالبوکه ارباب ثروتك قلتی حسبیله بو تدابیردن الده ایدیله‌جك مبالغك نه قدر جزئی اولاجغنی آکلامامقده‌درلر .

بو مغصوباتك نتیجهٔ ضروریه‌سی اولارق صنایع جسیمه محو و خراب اولاجق ، و بو حال نهایة‌النهایه آنجاق سفالتده مساواتی انتاج ایلیه‌جکدر . صنوف عالیه‌یه قارشی پرورده ایتدکاری حسن نفرت سبیله بویله برطرز تسویه تخیل ایده‌نلر ، اووقت ، بو آرزولرینك ساحهٔ وجوده کلدیکنی کوره‌رك ممنون اولاجقلردر .

سوسیالیزمك تکاملنده مدخلدار اولان عواملك تعدادی هر نه قدر براز اوزونجه اولدیسه‌ده بو مقدار ینه عوامل مذکوره‌نك کافه‌سنی احتوا ایتمش اولمیور. داها بونلردن ماعدا ، افکار اساسیه‌نك « Doctrine » افراد کثیره و جماعات آراسنده ناصل توسیع دائرهٔ انتشار ایتدیکنی ، غایت مبهم اولان کلمات و دساتیرك بعضاً نیچین اودرجه اکتساب نفوذ وقدرت ایلدیکنی تحری ایتمك لازمکلیر . اووقت ، جماعاتك قابلیت دماغیهٔ مخصوصه‌لری طرفندن تولید و ابداع ایدیلن عوامل جدیدهٔ مهمه‌نك مواجهه‌سنده بولونیلور .

مع مافیه سوسیالیزمك اسباب انتشارینك تدقیق ،

هیچ بر وقت بوقدر بسیط بر تبعله ختامپذیر اولماز؛ چونکه
شونی نظر اعتباره آلمالیدرکه سوسیالیزم یالکز جهلهٔ
افراد آراسنده دکل، طالعلرندن ممنون ومظهر رفاه صنوف
متوسطه آراسنده، معلملر میاننده ده انتشار ایتمکده در.

او وقت عوامل سائرهٔ روحیه نك و بالخاصه « تقلید
واسطه سیله سرایت دماغی » نك مسئله یه ادخال ایدیلمسی
ضروری اولور. بو عامل عظیم روحی، اعتقادات عظیمه نك
فجر اولیننده دائما مشهود اولارق اونلرك توسع وانتشارینی
شرح وایضاح ایلر.

بر حادثهٔ اجتماعیه ده بوقدر مختلف عوامل اجرای
تأثیر ایلرسه، اونلرك نفوذ متقابللرینی تقدیر وتعیین ایلمه مك
براز مشکل کورونور. فی الحقیقه بو مسئله براز معضل
ومشکل الحلدر. بونی ناصل حل ایتمه لی؟

بو، ایکی مختلف اصول ایله اولور؛ وبو اصوللرك بری
غایت بسیط، دیکری براز قاریشیقدر.

بسیط وبناءً علیه عمومی الاستعمال اولان اصول،
حادثاتك بر سبب یکانه طرفندن تولید ایدیلدیکنی فرض
وتخمین ایله مکدرکه بونك آکلاشیلماسی غایت قولای
اولور؛ و او وقت بالعموم فنالقلره ظاهری دوالر بولمق
فوق العاده کسب سهولت ایدر. بر مملکتك عمله لری طالعلر-

تدن غیر ممنون اولدقلرینی می اعلان ایدییورلر؟ زنکینلری
صویارق عمله یی زنکینلشدیرمکه یارایاجق یکی بر ایراد ویرکوسی
وضع ایده لم. بر مملکتك نفوسی حال توقفده می بولونیور؟
مقدار کافی اولاده مالك اولمایانلره آغیر ویرکولر تحمیل
ایده لم. عجبا بو تدبیر فائده بخش اولارق نفوس تزاید ایده جکمی؟
بوندن یالکز معند برطاقم مقتصدلر شبهه ایده بیلیرلر.

اوفاق بر قابلیت دماغیه یه مالك اولان مقتصدلر ایشته
بویله دوشونورلر؛ اونلرك، ایراد ایتدیکم مثاللرله ارائه یه
چالیشدیغم بساطت فکریه لری، بزه شایان نفرت قانونلر
احضار ایتمك کبی بر نتیجهٔ مشئومه یه منجر اولدی.

شیمدی، علم الروح سیاسینك نتایج تدقیقاتندن استفاده
ایتمك ایسته ین بر مشاهد مدققك ناصل بر اصول تعقیب
ایتمسی لازمکلدیکنی آکلایالم.

هر هانکی بر حادثهٔ اجتماعیه، همان عمومیتله، کثیر المقدار
برطاقم عوامل قریبه وبعیده نك نتیجه سی اولدوغی ایچین،
ایلك قاعده بو عواملك صورت تفریقنی اوکرنمك، ایکنجی
قاعده ده بونلرك هر بریسنك قیمت و اهمیت متقابله لرینی
کمال صحت ووثوق ایله تعیین ایلمه مکدر.

اسباب مختلفه دن ترشح ایده بیله جك بر حادثه قارشیسنده
بولونان بر حکمت طبیعیه عالمی بو یولده حرکت ایدر.

فقط اونك مشغولیتی نسبةً داها سهلدر ؛ زیرا تجارب مکرره سایه‌سنده استنتاجات اولیه‌سنك دوغرو اولوب اولمادیغنی تحقیق ایده‌بیلیر . حالبوکه حادثات سیاسیه ایچین یکانه رهبر، تجربه دکل آنجاق مشاهده‌در . شبهه‌سزکه اجتماعی تجربه‌لرده بوسبتون مفقود دکلدر؛ حتی بالعکس اولدقجه کثیردر ؛ فقط بوتون بو تجارب بزدن ، بزم آمال واراداتمزدن آیری وَمستقلدر . بز اونلری تحدیده مقتدر اولامادیغمز ایچین ، یالکز تفسیر وتشریحلریله اکتفا ایلرز . بو تفسیرات وتشریحاتك نه کبی تخالفاتی مؤدی اولدوغی ، وَ سوسیولوژینك ایشته بو نقطهٔ نظردن موقع اهمیتدن دوشدیکی هرکسك معلومیدر .

معین برعاملك قیمت واهمیتنی تقدیر ایده‌بیلمك ، آنجاق اونك مختلف زمان وَقوملرده وَعوامل سائره غیر متبدل قالدیغی حالده ینه عین صورتله اجرای فعل وتأثیر ایلدیکنی کورمکله ممکن اولور . کورولیورکه بو اصول ، تحولات مترافقه اصولنك تطبیقی دیمکدر . بو اصول ، غایت بسیط وَاهمیتسز احوالده قابل تطبیق اولدوغی ایچین ، بوندن استخراج ایدیله‌بیله‌جك نتایج محروم اهمیت وَعادی برطاقم شیلردر : آنارشینك استبدادی تولید ایتمسی ، اقوام ضعیفه‌نك قوی ملتلر طرفندن مغلوب ایدلمسی ... کبی .

مع مافیه ، برحادثه‌نك عناصر مولده‌سنك تحلیل وتفریقی ، هر حادثهٔ اجتماعیه‌نك عمومیتله ایکی صنف عوامل مختلفه‌نك نتیجه‌سی اولدوغی فهم وقبول اولونورسه براز کسب سهولت ایده‌ر . بو عواملك برقسمی دائمی ، دیکرلری موقتدر .

دائمی اولان عوامل ، بالعموم حادثاتده برصورت دائمه وَقطعیه‌ده اجرای فعل وتأثیر ایلرلر . مثلا «عرق» یعنی قابلیات ارثیه ؛ کذلك ، روح اقوامده متمرکز اولان وَبرماضیٔ مدیدك بوسبتون تثبیت ایتدیکی حسیات دینیه ، سیاسیه وَاجتماعیه‌یی محتوی بولونان «ماضیٔ اجتماعی» بو عوامل دائمه‌دندر .

عوامل موقته ، بالعکس دائما تبدل ایده‌ر . لکن بقایای اجدادیه‌نك پك آز متحول اولان اس ثابتی اوزرینه اجرای فعل وتأثیر ایلدیکی ایچین ، دائما اونك نشانهٔ انطباعنی حاملدر . ایشته بو سببدن ناشی ، عروق مختلفه‌یه منسوب قوملر ، عین زمانده عین عوامل موقته‌نك تحت نفوذنده بولندقلری حالده بیله ، اونلرك کندی اوزرلرینه اولان تأثیراتی باشقا باشقا ، مختلف طرزلرده نمایان اولور . تاریخ برقومك ، هیچ اولمازسه ظاهراً ، کندی اعتقادات، مؤسسات وَصنایعنی تبدیله موفق اولابیله‌جکنی ؛ فقط بو تحولات خارجیه تحتنده

ماضینك تکرار رونمون اولارق اختلالات شدیده‌نك آنی برصورتده قبول ایتدیردیکی اشکالی درحال تعدیل واصلاح ایده‌بیله‌جکنی ارائه ایدییور .

غیرمرئی اولدوغی ایچین اکثریا نظر اعتباره آلنمایان تأثیرات عرق وماضی ، حقیقت حالده الك زیاده ضروری التبعدر. اونلر بالفعل برقومك بوتون تعاملاتنی سوق واداره ایده‌رلر . مثلا فرانسه‌ده ، حرکات مختلفهٔ سیاسیه تحتنده ، بالعموم لاتین اقوامنه خاص وَاقوام مذکوره‌نك بالجمله افعالنی برصورت غیرمتحوله‌ده سوق واداره ایده‌ن ایکی اساس ثابته تصادف ایده‌رز :

اولا : حکومتك برقدرت تبدیلیه‌یه مالکیتنه اعتقاد .

ثانیاً : قوانینك قدرت مطلقه‌سنه ناقابل تزلزل براعتماد .

« آتاتیزم » ك انتشاری ، وَبونك اثر تزهر وانکشافی اولان « سوسیالیزم قولله‌کتیویست » ك تکمل وترقیسی ، مختلف مبحثلرده تدقیق ایده‌جکمز بو ایکی پره‌نسیپدن متولددر .

برقومه عائد اولان وقایعی لایقیله تدقیق وتعمیق ایده بیلمك ایچین ، اوقومك عرقنه وَتاریخنه خاص اولان سجایایی اوکره‌نمك ضروریدر .

عرق خصوصنده ، بو طرز تدقیق وتتبع او قدر معضل دکلدر ؛ چونکه برعرقك اساسی اولان علائم

ممیزهٔ عمومیه‌سی پك قلیل المقداردر . مثلا آمریقالیلرك ، قدرت ، کندی قوتلرینه اعتماد ، نیکبینی ، عدالت وَحریت شخصیه احتیاجی ، حکومتك مداخله‌سی مقامنه قائم اولاجق تشبثات شخصیه اعتیادی کبی بعض سجایای اساسیهٔ عرقیه‌لری مشاهده اولونجه ، جماهیر متفقه اهالیسنك استقباللری حقنده ایی برمعلومات الده ایدیلمش اولور . مالك اولدقلری شکل حکومت حقنده پیدای معلومات ایدیلمه‌دن بعض اقوامك تدقیق ایدیلمه‌سی غیر ممکن ایسه‌ده ، آمریقا اهالیسی حقنده بومطالعه وارد اولاماز ؛ بالعکس ، برآمریقالی دائما حکومتك خارجنده مستقلاً تدقیق ایدیله‌بیلیر . صرف کندی منابع ووسائطنه مراجعت ایده‌جك بر حالده بولونان بر آمریقالی ، بلا معاونت ، کندی کندینه ترقی ایده‌رکه ایشته یالکز بوسجیهٔ روحیه بیله اونك دائرهٔ مقدراتنی ترسیم وَارائه ایده بیلمکه کافیدر .

کذلك ، درونده نشوونما بولدقلری آثارشیدن قورتولمغه غیر قادر اولان آمریقای جنوبی لاتین جمهوریتلرینی ، بوشایان تأسف هیئات سیاسیه‌یی تدقیق ایده‌رسه‌ك ، اونلرك بوتون تاریخلرینك قلیل المقدار بر طاقم سجایای روحیهٔ اساسیه طرفندن اداره اولوندوغنی کوروز .

ایشته عوامل سائره‌یی تعیین ، یاخود هیچ اولمازسه اونلره بر استقامت بخش ایده‌ن عوامل عظیمهٔ عمومیه حقنده پیدای معلومات ایتمک ، علم الروح سیاسی مسئله‌سنی براز تسهیل ایده‌ر . مع مافیه بو سهولتله برابر مسئله ینه مشکل الحلدر . فی الحقیقه عوامل دائمه ایله برلکده اجرای فعل و تأثیر ایده‌ن عوامل موقته اوقدر متعدددر که اونلرك بو تشوشلری بعضاً بوتون منطقی اخلال و تشویش ایلر . عوامل مذکوره‌نك ایفا ایتدکلری رولی ناصل تعیین ایتمه‌لی ؟

افعال و تأثیراتنی اشعار ایلدیکم عوامل دائمهٔ عظیمه‌دن ماعدا ، هر دور ایچین ، او دورك افکار و افعالنی عین جهته توجیه ایده‌ن قلیل المقدار بر طاقم «اساسات مدیره» موجوددر . ایشته بو وجهله ایکنجی ایمپراطورلغك سیاستی ، کویا «ملیت اساسی» دینیلن بر اساسی تعقیباً تعیین وجههٔ استقامت ایلدیکی کبی ، حال حاضر سوسیالیزمی‌ده بر فکر غالبك : وضعیات اجتماعیه‌نك حکومتك تحت وصایتنده اولارق بر حال تساوی‌یه وضعی فکرینك تحت نفوذنده تکامل و انکشاف ایله‌مکده‌در ...

بوتون بو مطالعات و محاکماتدن شو نتیجه مستبان اولیورکه بر وقعه‌نك تولدنده دائما مختلف اهمیتلره مالك

مختلف و متعدد عنصرلر مدخلدار بولونمقده‌در. علم الروح سیاسینك وظیفه‌سی ، بو اهمیتی تعیین ایله عوامل اصلیه‌یی تفریق و تمییز ایتمکدن و درجهٔ تالیه‌ده بولونانلری حذف ایله‌مکدن عبارتدر .

علوم حاضره‌دن هرهانکی برنده و بالخاصه علم هیئت و حکمت طبیعیه‌ده عوامل تالیه‌نك حذفی نه‌قدر مشکل ایسه ، سیاستده‌ده اودرجه مشکلدر . فقط بوتون بو مشکلاته رغماً بوکا بر احتیاج ضروری واردر .

ترقیات حاضرهٔ علمیه سبیله ، بالعموم حادثاتك صورت تولدینك صوك درجه قاریشیق و معضل اولدوغی کورولیور . بساطت اسباب ، وسائط مشاهده‌مزك عدم کفایه‌سی سبیله ساحه پذیر وجود اولمشدر . بر ترازینك کفه‌سی اوزرینه موضوع بر نقلت یالکز کرهٔ ارض طرفندن جذب ایدلمش دکلدر ؛ زیرا کرك قمر ، کرك اجرام سائرهٔ سماویه اونك اوزرنده اجرای تأثیر ایتمکده‌در . فقط اونلرك او بیکلرجه جاذبه‌لری ، سیاره‌مزککنه نسبتله اوقدر اصغریدرکه حتی نظر اعتباره آلمغه بیله دکمز .

بر عالمك بوتون دقت و فراستی ، بر حادثه‌نك عوامل اساسیه‌سنی استخراج ایله عوامل سائره‌یی ترك و اهمال ایتمك خصوصنه مصروفدر . «کپلر» کندی قانونلرینی

بولابیلمك ایچین ، سیراجرامی حفیئجه تعدیل ایدەن اعوجاجات تالیەیی نظر اعتباره آلامشدی .

حقیقی بررجل حکومت باشقا صورتله حرکت ایتمیەرك ، طبق برعالم کبی ، برزمان معینده محروم اهمیت اولان برعاملك دیکر برزمان اکتساب اهمیت ایدەبیلەجکنی تخطر ایلەملیدر .

عصر اخیر علماسنه خاص اولان قانون مطلق طرز تلقیسی ، تدریجاً ساحهٔ علومدن چکیلمکدەدر . علم الروح سیاسی پرەنسیپلری طبیعی قوانین حکمیەدن داها فضله برمتانت ووثوقه مالکیتلرینی ادعا ایلەمیەجکلر ؛ بالعکس برطاقم عناصر غیرمأمولەنك مداخلاتیله دائما دوچار تشوش اولاجقلردر . ایشته بوصورتلەدرکه بعضی زمان عوامل معتادەنك نفوذ وتأثیراتی ، شدید وناکهانی برطاقم جریانات افکار اوکنده زائل ونابدید اولور . اکررجال حکومت بونك مقانیزماسنه واقفسەلر بونلری تولید ایتمك ، یاخود تولد ایتمش جریانلری ایستەنیلن مجرالره سوق ایلەمك کندی دائرهٔ اقتدارلری داخلندەدر . بیسمارق ، « ۱۸۷۰ » ده بویولده حرکت ایتمش وموفق اولمشدر .

بوناکهانی جریانات افکار ، بعضاً اوقدر ناقابل مقاومت برقوهٔ معنویه تشکیل ایدەرکه هیچ برنفوذ ،

هیچ برقوت اوکا برسد ممانعت چکمکه مقتدر اولاماز . بالذات ناپولیون بیله ، بعضی جریانلرك مخالف براستقامت تعقیب ایتمیەجکنی پك ایی بیلیوردی . مکتوبلرندن بر چوغی بونقطهٔ نظرحقندەجداً شایان دقت واهمیتدر . حتی برمکتوبنده « سویلەین ، وقعەلر ؛ برشیئی سوق ایدەن ، افکار عمومیەنك تعقیب ایتدیکی طرز استقامتدر ... بن اصلا کندیمه صاحب اولمادم ؛ دائما احوال وتصادفات طرفندن اداره اولوندم . » طرزنده بیان مطالعات ایدییوردی .

نفوذ واقتدار ، بو حرکات عمومیەنك « قابلیت تحرکیه = Mobilité » سی کبی ، تاریخمزك هرصحیفه- سندەمشهوداولور . بونلریالکز برعصرده بیله متعدددرلر . ایمپراطورلق داستانی ، رەستوراسیون ، رومانتیزم ، ایکنجی ایمپراطورلق ، بولانژه وقعەسی ،... بوخصوصه کوزل برر مثال تشکیل ایدەر . ماکیاوەلك پرنسی ، زمان حاضرده « کثرت » نامیله تلقیب ایدلمشدر . بالعموم ارادات عین برطرز استقامت تعقیب ایدنجه ، اونك نفوذ واقتداری جداً شایان تدهش برحال آلیور . بویله بر « استقامت = Orientation » هیچ بروقت اوزون برمدت دوام ایتمز ؛ رجال حکومت بوندن خبردار اولمالیدر.

بر دورك عمومی جریانلری ، اودور آدملری طرفندن اکثریا یا کلش آکلاشیلیر . اختلال کبیرك مبادیسنده ، هیچ کیمسه حاضرلانمقده اولان استقبال وخامت انکیزی کشف وتخمین ایده‌مه‌مشدی . برکمینك اثنای غرقنده ، یولجیلرك قضادن دولایی بربرلرینی تبریك ایلدکلرینی سویله‌ینلر پك حقلیدرلر . باستیلك اثنای تخریبنده ، بومنظره‌یی سیر ایتدیرمك ایچین مادام « که‌نلیس » تحت نظارتنده اولان پرنس دورله آنلری محل وقعه‌یه قدر کتیرمشدی . بوکون ، بزم کورصنوف متوسطه‌مز ایللك پوسته‌جیلر غره‌وینه ناصل برنکاه محبتله باقدیلرسه ، او دورك اصیلزادکانی ده اوحرکاته عین برنظر محبانه ایله نکراندازاولیورلردی . شیمدی اولدوغی کبی اوزمانده هیچ کیمسه حادثات روحیه‌نك بر تسلسل ضروری‌یه مالك اولدوغنی وَ بوحادثاتدن هربرینك ایلریسی ایچین بر سبب تشکیل ایده‌جکنی آکلامیوردی . عین برخصوصده تراکم ایدن بوتون بو اسباب ، میخانیکده اولدوغی کبی ، ناقابل اجتناب برتعجیل ضروری‌یی انتاج ایتمشدر .

کمال فراست ودرایتله ادارهٔ امور ایتمك ایسته‌ین رؤسانك درعهده ایتدکاری وظیفه‌نك نه درجه‌یه قدر مشکل اولدوغنی کوریورز. خلقك قابلیت دماغیه‌سندن

فرقلی برقابلیت دماغیه‌یه مالك وَ اونلرك تابع اولدقلرندن باشقا اسباب وسوائقه تابع اولان رؤسا ، خلقی ، خلقك قابلیت دماغیه‌سنی آکلامق وَ اوکا افادهٔ مرام ایتمك صنعتنه هروقت واقف اولامازلر .

برصنف اهالی‌یی لایقیله آکلایابیلمك ایچین ، مطلقا اوصنفه منسوب اولمق اقتضا ایدر . مساعی قونفه‌ده راسیونلرینی سوق واداره ایدن طبقات عوامه منسوب رهبرلر ، ایشته بوندن طولایی کندیلرینه اودرجه اطاعت ایتدیریرلر . اونلر بویوك پره‌نسیپلرله ، کوزل وَ انسانیتپرورانه نظریه‌لرله اصلا مشغول اولمازلر ؛ چونکه جماعاتك آرتق بوکبی شیلرله اشتغال ایتمدیکنه پك ایی واقفدرلر . بالعموم معاقلاته قارشی لاقید اولان جماعات ، شدید ، مختصر دستورلر حالنه وضع ایدلمش اعتقاداتی بلا مناقشه قبول وَ اك شدید اوامره ، اصلا اعتراض ایتمکسزین عرض اطاعت وتبعیت ایلرلر . یالکز بونلرك ، نفوذ معنوی‌یه مالك آدملر وَ یا قومیته‌لر طرفندن اصداری شرطدر .

بورهبرلرك واقف اولدقلری علم الروح شبهه‌سز پك بسیط اولمقله برابر ، تحت حکملرنده بولوندیرمق ایستدکلری روحلرك قابلیت دماغیه‌لرینه شایان حیرت برصورتده موافقدر . افق رؤیتلری محدود ، فقط کندیلرنجه پك

کوزه‌ل معلومدر . نه‌یاپاجقلرینی وَنه ایستدکلرینی پك ایی بیلیرلر . سیاسیونك ارتکاب ایلدکلری خطیئات اصلا انظار تنقیدلرندن قاچماز ؛ وَ « حدودك اوبرطرفنا ویره‌جکلری نصایح مدیران امورمزه پك زیاده بخش اولا بیلیر. مثلا پوسته‌جیلرك تعطیل اشغالی اثناسنده حکومت اونلرك تهدیداتنه سرفرو ایده‌رکن ، سه‌ندیقالیر رؤساسندن بری ، یازمش اولدوغی بر مقاله‌ده پك محق اولارق کوستردیکه مدیرلر « کندی قوتلرندن شبهه ایله‌ین مأمورلره نفوذ وَاقتدار حقیقیلرینی کوسترمکله ، غیرقابل عفو برخطا ارتکاب ایدییورلردی . »

بعیدوَیا قریب ، متین وَیاموقت بوتون بوعواملك تجمعی ، بردورك « معادلهٔ اجتماعیه = «Equation Sociale» سی نامی ویریله‌بیله‌جك اولان شیئی تمثیل وارائه ایده‌ر . برقومك استقبالی ، اکثریتله بومعادله‌نك برصورت صحیحه‌ده حلنه متوقفدر . اکر واضع قانونلر ، قوانین طبیعیه‌نك دائما توزین ایتمکه متمایل بولوندوغی بوهیئت مجموعهٔ عواملی تشویش ایده‌جك مداخلاتده بولونماسه‌یدیلر ، ضرورت عمومیتله اونی حله کفایت ایده‌جکدی .

برحادثهٔ اجتماعیه‌نك تکاملنده مدخلدار بولونان عناصر مولده‌نك تعدادی ، بزه بونلرك نه‌قدر متعدد

بولوندوغنی کوستردی . کذلك ، بوعوامل میانده حقیقتاً اك فعال اولانلرك ، ظاهراً اك آز مرئی اولدقلرینی ردك . بونلرك هیئت مجموعه‌سی بر « حزمهٔ قوای غیر ئیه » تشکیل ایده‌رکه برقومك مقدراتنی سوق ایده‌ن ایشته بودر . قوم حرکت ایدره . قوای مذکوره‌اونی سوق ایلر . شخص اکثریا ، کندینی تحریك ایده‌ن ایپلردن بی‌خبر برقوقله‌یه بکزه‌ر .

معمافیه بوقوتلر نه‌قدرذی نفوذ اولورلرسه اولسونلر ، بز اونلری برتوکل الیم ایله قبوله اصلا مجبور دکلز . انسانیت بویله برحسك تحت حکم وادارەسنده اولسایدی ، اصلا وحشت ابتدائیه‌دن قورتولمغه موفق اولامیاجق ، وَابتدای امرده کندیسنی اوقدر قوی برصورتده زیر پنجهٔ أسارتنده طوتان طبیعتی مغلوب ایده‌میه‌جکدی .

ایشته بوبزی دیکر برطاقم تتبعاته سوق ایده‌جکدرکه اوده علم الروح سیاسینك برقسمنی تشکیل ایده‌ر .

علم الروح سیاسی ، اکر یالکز مطالعات ومحاکماتدن عبارت برعلم اولسایدی ، بلکه براز زائد وَمحروم اهمیت اولوردی . فقط بوعلم اولحه کشف وتخمین ایتمك صنعتنی‌ده تعلیم ایده‌ر .

علم الروح سیاسینك دیکر برفائده‌سی داها واردر . اولحه کشف وتخمین ایتمك مفید ، فقط اولجه تدابیر

لازمه‌ده بولونمق داها مفیددر . اولجه کشف وتخمین ایتمک ، استقبالك وقایعنه ، نا کهانی برصورتده معروض قالمامقدر . حالبوکه اولجه تدابیر لازمه‌ده بولونمق ، بووقایعك تأثیراتنی محو ایتمک دیمکدر .

بوکا ناصل موفق اولمالی ؟ علم ، بشریتك الك اسکی عنعنات دینیه‌سنی تصدیقاً ، بزی ، هر کون داها کسب محدودیت ایله‌ین ، اهمیتنی غائب ایده‌ن بر «فاتالیزم»ك دائرهٔ ضرورتی داخلنده بولوندیرییور . اثرمزك مباحث اخیره‌سندن برنده ، « قدر » دینیلن شیئك مرکب اولدوغی عناصری تفریق ایتمك ، داغیتمق ممکن اولدوغنی کوره‌جکز . اساساً « قدر = Fatalité »ك عواملنی تفریق وتقسیم ایتمك ، اونك تأثیراتندن تخلصی اوکرنمك دیمکدر .

لازما
ايتمك
قالما
بووقا

عنعنا
محدو
ضرو
برنده
تفريق
اساساً
ايتمك